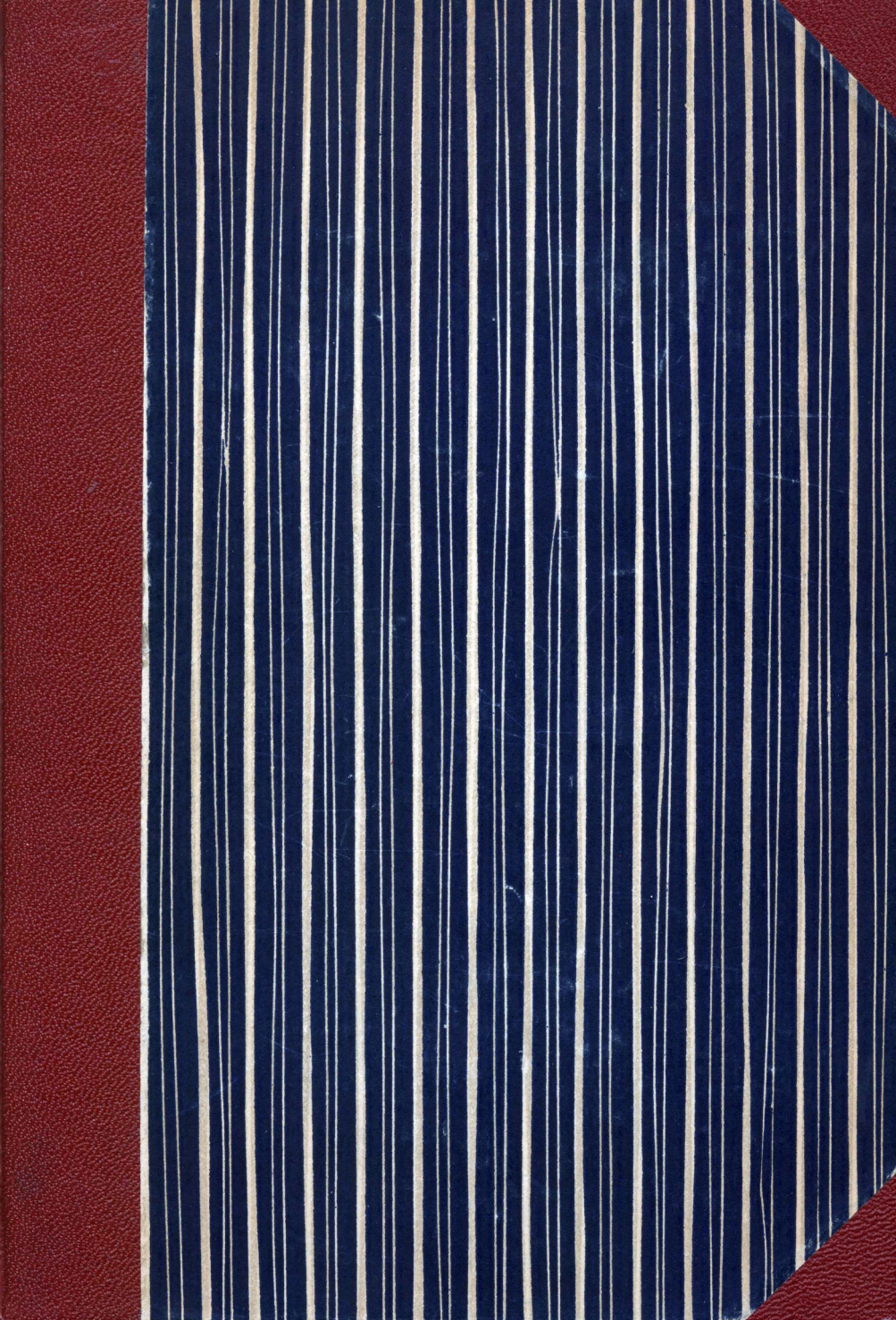

Fra Forfallena

ADMIRAL RICHELIEUS ANETAVLE

Alsberg	f. 42.
Badstube	" 47.
Bang	" 26.
de Bruin	" 21.
Brigmann	" 70.
Brömsen	" 76
v. Bülow	" 79
de Bühr	" 36
Dorn	" 16
Eude	" 57
Grove	" 38
Hagemeister	" 18.
Hausmann	" 72.
Helderaad	" 31.
v. Heinen	" 84.
Holck	" 60.
v. Klenow	" 11
Klog	" 34.
v. Klogh	" 66.
Legam	" 50
Lewetbauw	" 73
Lerche	" 58
v. d. Lühe	" 85
Munthe	" 69
Nyrop	" 23.
Plessen	" 78

v. Richelsen	f. 7
Rodsteen	L. 64
Schive	" 52.
Schaffalitzky de M.	" 81
Selmer	" 20.
Ultray	" 43
Vind	" 13
Weyer	" 86
Aruboe	" 40.

ADMIRAL RICHELIEUS ANETAVLE

ADMIRAL RICHELIEUS ANETAVLE

VED

TH. HAUCH-FAUSBØLL
„DANSK GENEALOGISK INSTITUT“

KØBENHAVN MCMXXXI

CHARLES LERBERG, BOGTR. KØBHVN

I 1905 udgav jeg i Anledning af det norske Kongevalg en Anetavle for Prins Carl af Danmark og Prinsesse Maud af Storbritannien, senere har jeg i Genealogisk Tidsskrift og i Dansk Adels Blad bragt en Række kendte Mænds Anetavler, hvormed jeg haaber at have bidraget til at genoplive Interessen for Anestudiet, der ikke er den mindst interessante Del af Genealogien.

Skønt Arvelighedsforskningen endnu kun er en ung Videnskab, er vi dog alle paa det rene med, at et Individ er præget af sine Forfædre, i hvor stor en Udstrækning og efter hvilke Regler ved vi endnu ikke; i det Ydre kan der være en slaaende Lighed med ens Fader eller Moder, man kan ligne sin Morbroder, sin Farfader eller andre fjernere Slægtninge, idet en saadan Slægtslighed godt kan springe Led over, ogsaa sjælelige Egenskaber kan man tage i Arv, man kan være musikalsk efter en af Forfædrene, være godmodig, drillesyg, tvær eller glad og meget andet, ligesom den eller hin Forfader har været det, kort sagt, man lærer først rigtig at forstaa et Menneske, naar man kender vedkommendes Afstamning. Begyndelsen hertil gøres ved at opstille hans eller hendes Anetavle, senere kan man saa give de tørre Navne Kød og Blod ved at notere, hvad der vides om de enkelte Personers Karakter og Udseende.

Naar man ser paa Admiral Richelieus Anetavle, springer det straks i Øjnene, at den er temmelig ensartet, de 16 Aner, der er komplette, tilhører paa en enkelt Undtagelse nær alle Embedsstanden, og man skal helt op til Tiptipoldeforældrene for at træffe en enlig Haandværker blandt Forfædrene. Blandt de Forfædre, vi kender, er

Bondestanden knapt nok repræsenteret, og kun et Par Personer tilhører Købmandsstanden, derimod findes der to Gehejmeraader, en Biskop, en Departementschef, en Lensgreve, to Amtmænd, en Admiral, tre Generaler, to Etatsraader, en Guvernør, en Landfoged paa Island samt 8 Oberster og Oberstløjtnanter blandt de nærmeste Forfædre.

Som man ser, er det væsentlig de højere Stænder, der er repræsenteret i Admiral Richelieus Anetavle, og ikke mindre end 16 adelige Slægter, danske og udenlandske, har fundet deres Plads her. Vi skal nu gaa over til at se lidt nærmere paa de enkelte Familier og begynder med Mandsstammen.

DE RICHELIEU

I de 250 Aar, Slægten de Richelieu har levet i Danmark og Norge, har den altid ført Navnet de (eller von) Richelieu. Dette Navn var i det 17. Aarhundrede ved Kardinal Richelieus Virksomhed bleven kendt over hele Europa. I Frankrig var det 1488 bleven knyttet til Slægten du Plessis, da François du Plessis arvede Godset Richelieu. I Begyndelsen brugte kun det Medlem af Slægten, der ejede Godset Richelieu, Navnet du Plessis de Richelieu, men man har Eksempel paa, at et Medlem af Slægten, der ikke besad Godset, dog har ført Navnet Richelieu alene; efterat Kardinalen havde gjort Navnet Richelieu berømt, er det tænkeligt, at ogsaa andre Medlemmer af Slægten har kaldt sig ved begge Navne eller blot ved Navnet Richelieu.

Om Johan Daniel de Richelieu, der kom hertil i 1670erne, har hørt til disse Slægtninge, er et Spørgsmaal, der stadig staar aabent, men da han ikke alene selv skal have ytret det, men ogsaa har ført denne Slægts Vaaben eller — i Lighed med, hvad der forekommer i andre Slægter — en Variant af dens Vaaben, er der Sandsynlighed for, at Traditionen ogsaa er rigtig, og senere Generationer af den danske Slægt har derfor søgt at finde Vej gennem Uvisheden paa dette Punkt, men er bleven hæmmet ved, at Forbindelsen skal søges saa langt tilbage, og ved at de franske Stamtavler over Slægten er ufuldstændige.¹⁾

¹⁾ Les généalogies historiques, S. 548 ff. Imhoff: *Excellentium familiarum in Gallia Genealogiæ*, II, S. 37. Anselm: *Histoire Généalogique* IV, S. 353. A du Chesne: *Historie généalogique de la maison royale de Dreux*.

Om Johan Daniel de Richelieus nærmeste Familie ved vi med Sikkerhed kun, at han havde en Søster, Sibilla Friederica, der 21. Marts 1696 oprettede Ægtepagt med sin Mand, Major Johan Christoph von Tritzler¹⁾, og vi tør formode, at den Generalkvartermester Richelieu, der 1686 deltog i Hamborgs Belejring²⁾, har været en Broder, medens Catharina Richelieu, der 30. Juli 1687 i Glückstadt ægtede Dr. Johan Balthazar Hermanni, temmelig sikkert var en Søster. Endelig tilhørte Richelieus Moder en af de Slægter, der var indviklet i den store Landsberg-Thurnbergske Arvesag. Herom skriver han 1683, at de Landsbergske Arvinger længe har ført Proces sammen i Speier, men nu er bleven enige om 10. Feb. at afgøre deres Mellemværende ved fredelig Overenskomst, hvorfor han søger om Orlov paa 5 eller 6 Uger for at kunne deltage i dette Møde, da han paa sin salig Moders Vegne er Medarving.

Efter al Sandsynlighed er det netop dette Slægtskabsforhold til den rhinske Adelsslægt Landsberg³⁾ ved Frankrigs Grænse, der har ført Richelieu til Danmark. Gerhard Conrad Landsberg var 1659 Løjtnant i Kongens Livregiment til Hest og døde som Oberstløjtnant i 1700. Han var gift med Helene Engel v. Høvel, der i et tidligere Ægteskab var

¹⁾ Norske Reg., Nr. 31, Personalhist. Tidsskr. 2, III, S. 34.

²⁾ Zeitschr. des Vereins für Hamburg. Geschichte, VIII, S. 95. 1740 forekommer en Jean Richelieu i Hamborg.

³⁾ Landsbergerne er en gammel bergisk Slægt, der stammer fra den malerisk beliggende Borg af samme Navn ved Kettwig ved Ruhr, ikke langt fra Essen. Heller ikke over denne Slægt findes der fuldstændige Stamtavler. De bedste Oplysninger er trykt hos A. Fahne: Geschichte der Kölnischen, Julichschen u. Bergischen Geschlechter, S. 238 og 466, men hverken dette Værk eller Kneschke: Deutsches Adels-Lexicon har Oplysninger om de danske Medlemmer. Hvor lidt man kan stole paa den Tids Konsekvens i Brug af Vaaben ses ogsaa her, idet den danske Linje iflg. Hirsch Militærpersonalia fører en gylden Tværbjælke belagt med tre blaa Kryds i Skjoldet og paa Hjelmen en halv Hund mellem to Ørnevinger, medens det originale Vaaben efter Fahne var en rød Tværbjælke belagt med et Sølvgitter i Guld og paa Hjelmen en springende Ræv mellem to grønne Grene.

Moder til Brigader til Fods Henrik Vincents Sesterfleth. Med Landsberg havde hun Sønnen Generalløjtnant Barthold Nicolai Landsberg, der blev gift med en Datter af Generalmajor Jacob de Bruin, hvis Dattersøn, Oberst Sigismund Christian Selmer, var Svigerfader til Kaptajn Niels Krabbe Vind de Richelieu.

Om sig selv fortæller Richelieu, at han fra Ungdommen af har tjent mange Potentater baade til Hest og til Fods.¹⁾ 1676 træffer vi ham som Major i det trondhjemske Infanteriregiment. 1679 var han ombord paa Flaaden hos Niels Juel og deltog i et Krigsraad, der afholdtes 28. Juli under Øland, hvori det besluttedes, at Flaaden skulde gaa til Gulland og opgive Erobringen af Bornholm.²⁾ Ogsaa i Danmark kom han til at tjene i begge Vaabenarter, idet han 1682 blev Oberst til Hest.

Richelieu havde 1679 i Holsten holdt Bryllup med *Anna Christine v. Hatten*, en Datter af Kansler i Hertugdømmerne Henrik v. Hatten. Hun havde tidligere været gift med Regeringsraad *Frederik Lente* i Glückstadt og havde i dette Ægteskab flere Børn.³⁾ Lente var død 1677, og da hans Brødre, Diplomaterne *Hugo* og *Christian v. Lente*, fik Nys om den paatænkte Forbindelse mellem deres Svigerinde og daværende Major de Richelieu, blev de meget alterede, idet de frygtede, at det skulde gaa udover deres Broderbørns Fædrenerav. Enhver, der kunde sværte den tilkommende Brudgom eftertrykkeligt, fandt derfor villig Gehør hos dem, og saaledes gik det til, at Myten om, at Richelieus egentlige Navn skulde være Richel, opstod. Den har haft en forbavsende Livskraft, som i Reglen al Sladder har, og endnu kan man høre den skumle i Krogene.

¹⁾ Ansøgning fra I. D. de Richelieu, dat. 22. Okt. 1686.

²⁾ Niels Juels Krigsraadsprotokol.

³⁾ I Glückstadt er døbt Heinrich Friedrich 2. Nov. 1670, Dorothea Christina 2. Feb. 1672, et navnløst Barn født 2. Nov. 1673 og straks død, Johan Hugo 11. Dec. 1674 og Margrete Hedwig 19. Nov. 1676 (jvf. Danmarks Adels Aarbog XXI, S. 231).

Det varede dog ikke længe, inden Piben fik en anden Lyd, saaledes skriver Hugo Lente 6. Marts 1679 til Christian Lente: »Ich muess sonst woll bekennen, dass dieser Monsieur Richelieu ein feiner, wohlqualificirter braver cavalier, auch wie berichtet wird von vornehmer adelicher Extraction, und, wie ich weiss, bei Ihro hohen Excellence, auch Herrn Grosscantzler hochgräflichen Excellence, in sondern Gnaden und Estime, und dabei von wackern Discourse und angenehmer Conversation ist, dass an der Persohn nichts zu thadeln, er wird auch sein Avancement mitt einem stehenden Regiment leicht erhalten, wiewoll er, da es Friede werden solte, lieber sich auf seine Gütter begeben wolte.«

Oberst Johan Daniel de Richelieu døde 1695, da hans ældste Barn var omtrent 6 Aar gammel¹⁾, derved gik den mundtlige Tradition delvis tabt, ogsaa alle Familiepapirer, hvoriblandt sikkert har været Johan Daniel de Richelieus Afskedspas fra de »Potentater«, han havde tjent, er gaaet tabt ved en Ildebrand efter Landraadinde Rantzaus Udsagn, maaske er de dog snarere tilintetgjorte, inden Børnene ved deres Faders tidlige Død kom i Huset hos Konferensraad von Schøller i Østerdalen.²⁾

Admiral Richelieus Bedstefader, daværende Kaptajn ved Kongens Regiment, senere Guvernør *Johan Christopher de Richelieu*, opsporede under sin Søgen om Oplysninger om sin Slægt et Begravelsessted ved Kirken Bigand »ved Gaarden af samme Navn, som tidligere har tilhørt deres sl. Tipoldefader eller den først hidkomne, under Navn af la Repose. I dette omtalte Kapel eller Begravelsessted findes hans Vaaben indgravet i en Marmorplade. Et nøjagtigt Copie er taget af dette Vaaben, men Tidens Tand har ogsaa

¹⁾ En Søn af Richelieus første Ægteskab, Friedrich Wilhelm, døbt 12. Juli 1679 i Glückstadt, maa antages død som Barn. Han havde Hugo Lente til Fadder.

²⁾ Personalhist. Tidsskr. 7, II, 348.

gnavet her, og kan det desaaresag ej med Vished angives, om Feldtet er Sølv eller Guld, dog synes det første at være Tilfældet efter alle Kiendemærker. Kronen er ogsaa beskaadiget, men findes som paa Afridset. De tre Sparrer sees røde. Paa en stor Granit, som dækker Begravelsen, sees, men kun utydeligt, d P de R, men de smaa Bogstaver ere ganske eller for det meeste udslettede, til allersidst sees et ü og derunder Aarstallet 1698. For Rigtigheden heraf vil jeg indestaae, især hvad Hovedtingen med Vaabernet [angaaer], men lader det til at kun een af Familien ligger her, da der kun findes et Navn.«¹⁾

Trods ihærdig Søgen gennem Generationer er det ikke lykkedes at naa til fuld Klarhed, hvad ikke maa undre, naar man ved, at selv under danske Forhold vil det ofte være vanskeligt at komme saa langt tilbage, og skulde det end aldrig lykkes at trænge videre frem, saa maa Admiral Richelieu vide, at selv uden det har han en smukkere Anetavle end de fleste.

von KLENOW

Slægten von Klenow hører til den mecklenborgske Uradel, allerede 1294 nævnes Ridderen *Herman v. Klenow*, og i henved 200 Aar besad den Lensgodset Klenow. I Ludwigslust-Kirke findes et Sten-Epitafium over *Gottschalck v. Klenow* (d. 1549) og hans Hustru *Adelheid v. Bassewitz* (d. 1553), deres Søn, *Joachim v. Klenow*, nævnes 1530 som Raad og Hofsinde hos Hertug Albrecht af Mecklenborg under dennes Ophold ved Rigsdagen i Augsburg, senere blev han Hofmarskal.

Hans Søn, *Hans Albrecht v. Klenow*, var i sit Ægteskab med *Ursula v. Schmecker* Fader til hertugelig Overførster i Güstrow *Heinrich v. Klenow*, af hvis Børn den yngste

¹⁾ Personalhist. Tidsskr. 7, II, S. 350.

Datter, *Anna Juliane*, ægtede Fyrst *Christian Eberhard af Ost-Friesland*, medens den ældste blev gift med Konferensraad, Amtmand over Koldinghus Amt *Ludvig Ernst v. Woyda*; flere andre Børn kom til Danmark, saaledes Sønnerne af hans andet Ægteskab med *Sophie Clara v. d. Osten*, Datter af oldenborgsk Landraad *Hieronymus Georg v. d. Osten* og *Marie Sibylle v. Bülow*, *Gustav Adolph og Jørgen Christopher v. Klenow*; den førstes Løbebane begyndte som Kammerpage hos Kong Christian V, hvis særlige Yndest han vandt, og endte som Staldmester hos Kong Frederik IV, den anden Søn, *Jørgen Christopher v. Klenow*, traadte i dansk Militærtjeneste, blev Kaptajn ved Prins Christians Regiment og førte som saadan tillige med en anden Kaptajn Sørgehesten Piano ved Kong Christian V.s Begravelse. Som Oberst og Kommandant forsvarede han Akershus Fæstning tappert mod Kong Carl XII, herom sang Præsten Jørgen Friis:

Næp var den Tale endt, før Kleinau lader høre
Sin fæle Tordenrøst for Fjendens stolte Øre,
Hvad Bonden paa sin Post i Skoven havde talt,
Blev og med Eftertryk forkyndet overalt,
Den hastig Ild og Fyr var Tegn til intet andet,
End Folket fyrigt var til at forsvare Landet.
At Kjærlighed saa vist i hvert et Hjerte laa,
Som man den klare Ild fra Kleinaus Stykker saa.

I 1719 udnævntes Klenow til Kommandant i Citadellet, hvor han døde 1723. Hans Hustru, *Eleonore Magdalene v. Wittorp*, var af god gammel Familie og muligvis en Datter af Major *Gebhard v. Wittorp* i Kavalleriet. Deres ældste Datter *Louise* blev gift med Oberstløjtnant *Just Philip de Richelieu*.¹⁾

¹⁾ Personalhist. Tidsskr. 2, IV, 286.

VIND

Den middelalderlige danske Adelsæt Vind¹⁾, der i sit Vaaben fører et sort Hestehoved i Guld-Felt, forekommer allerede i det 13. Aarhundrede, om end den direkte Slægtslinje ikke kan føres længere tilbage end til *Henrik Vind* til Rønshave og Vellinggaard, der nævnes 1525—50.

Hans Søn, *Iver Vind*, havde efter sin Moder, *Anne Pedersdatter Skeel*, arvet en Hovedgaard i Starup, hvor han i Forvejen ejede noget Gods. Denne Hovedgaard og hans øvrige Gods i Koldinghus Len mageskiftede han 1578 med Kong Frederik II for Grundet By m. m., og han oprettede deraf i sit 76. Aar Herregaarden Grundet ved Vejle, der blev hans Slægts Sæde til 1709.

Iver Vind døde, 84 Aar gammel, 1586. Endnu sidder i Hornstrup Kirkemur den Marmorligsten, der blev lagt foran Alteret over ham og hans i 1579 afdøde Hustru, *Anne Henriksdatter* af Slægten *Sandberg*, der blev 63 Aar gammel.

Grundet blev overtaget af 3 af hans Sønner i fællig, den yngste af disse, *Jacob Vind* (f. 1544, d. 1607), blev 21 Aar gammel Lensmand i Trondhjem og som 24aarig kgl. Sekretær. Han døde »der hand var 63 Aar gammel« som Erkedegn og Kannik i Roskilde, hvor hans Grav i Domkirkens søndre Korsfløj dækkes af en smuk Gravsten. Han var blandt de Adelsmænd, der var tilsagte ved Kong Frederik II's Begravelse 1588 og ved Christian IV's Kroning 1596. Hans Hustru, *Else Jørgensdatter Høeg*, ejede Herregaarden Klarupgaard ved Aalborg.

Blandt deres 11 Børn var *Jørgen Vind* det femte. Han var født i Roskilde 7. Juli 1593 og havde i sin Ungdom berejst Tyskland, Frankrig, Schweiz og Holland, hvor han i nogen Tid tjente under Prinsen af Oranien, saa tog han

¹⁾ Danmarks Adels Aarbog III, S. 392. Vejle Amts Aarbøger 1914, S. 2.

hjem 1612 og deltog i Kalmarkrigen. Efter paany at have været i Udlandet kom han i Kancelliet, men en Rejse, han foretog til Island, gav ham Smag for Søvæsenet, og han fik Bestalling som Kaptajn til Lands og Vands. 1627 blev han Rentemester og 1640 Rigsraad. Han benyttedes i flere diplomatiske Sendelser, og 1643 udnævntes han til Rigsadmiral. I 1644 var han Generaladmiral over den først udrustede Eskadre, han blev haardt saaret i Slaget paa Kolbergheide og døde 17. Juli af sit Saar i Kjøbenhavn, hvorefter han var bragt sammen med de døde og saarede.¹⁾ I 1620 havde han i Malmø ægtet *Ingeborg Holgersdatter Ulfstand* til Bosø Kloster og Gundestrup i Skaane, en Sønnesøns Datter af Danmarks Riges Raad, Hr. *Holger Gregeresen Ulfstand* til Skabersø. Hun døde 1652 og kunde føre sine Aner helt tilbage til Gorm den Gamle.²⁾

Deres Søn, *Holger Vind*, var født 31. Maj 1623. Han dygtiggjorde sig til Statstjenesten ved forskellige Rejser og Ophold i Udlandet, men vendte hjem ved Christian IV's Død, knyttedes til Kong Frederik III som Overskænk og havde i 5 Aar Tilsyn med Prins Christian (V.)s Opdragelse, men trak sig, som Følge af et Benbrud, tilbage fra Hoftjenesten. Under Krigen med Sverige var han Krigskommissær for Sjælland og sørgede som saadan for Hærens Forplejning. 1669 blev han Viceskatmester og styrede i 10 Aar Rigerens Finansvæsen, han optoges i Kongens Raad som Gehejmerraad og fik ved sin Udnævnelse 1679 til Vicekansler en Tid den daglige Ledelse af Danske Kancelli. Samme Aar hædredes han med Elefantordenen. Han var en meget velstaaende Mand, der i Krigstider havde forstrakt Kongen med 33,000 Rdl. Sin fædrene Ejendom Gundestrup solgte han 1661, oprettede af Bøndergods Hovedgaarden Gjæddesdal, som han opkaldte efter sin Hustru³⁾.

¹⁾ Biogr. Leks. XIX, S. 8.

²⁾ Danmarks Adels Aarbog XIII, S. 435.

³⁾ Hoffmanns Fundatser VII, S. 362.

udkøbte sine Brødre af den fædrene Gaard Harrested og ejede V. Egensekloster i Jylland. I Kjøbenhavn besad han den Rantzauske Gaard ved Siden af Regensen og samlede den store Ejendom Ravnsborg uden for Voldene. Han skildres som en dygtig og arbejdsom Embedsmand med en levende Interesse for Videnskaberne og som en omhyggelig og from Familiefader. Af Ydre skal han have været en høj og smuk Mand.¹⁾ Han døde i Kjøbenhavn 5. Juni 1683 og blev begravet i Frue Kirke. 1656 havde han ægtet *Margrethe Gjedde*, der som Enke fik udlagt Øllingsøgaard paa Lolland for Kongens Gæld. Hun døde 1706 og var Datter af Rigsraad og Rigsadmiral, Hr. *Ove Gjedde* til Tommerup, Hellerup, Maglø, Løvestad, Tullerbo og Østrø²⁾ og *Dorte Knudsdatter Urne*. Gennem den sidste kan Efterkommerne ligeledes føres tilbage til Gorm den Gamle.

Vicekansler Holger Vinds Søn, *Ove Vind*, f. 16. Sept. 1665, gik Militærvejen og kom 1696 til Norge som Major ved oplandske nationale Infanteriregiment. Han avancerede til kommanderende General nordenfjelds. Sine sidste Aar tilbragte han som Kommandant paa Fredriksstad, hvor han døde 15. April 1722. Han havde 4. Juni 1691 holdt Bryllup i Glückstadt med *Adelheid (Alette) Margreta Dorn*, f. 26. Okt. 1671 i samme By, d. 11. Dec. 1749, begravet i Søndersø Kirke, Datter af Regeringsraad i Regeringskancelliet i Glückstadt, Dr. jur. *Christian Martin Dorn*³⁾ og Hustru *Sophia Amalia*.

General Vinds ældste Søn, *Holger Christian Vind*, blev døbt 12. Okt. 1693 i Glückstadt.⁴⁾ Han fulgte i sin Faders

¹⁾ Biogr. Leks. XIX, S. 3—6.

²⁾ Danmarks Adels Aarbog XI, S. 124.

³⁾ Johs. Møller: Cimbria literata I, S. 140.

⁴⁾ Foruden de i Adelsaarbogen III, S. 399, anførte Søsken havde han endnu to Brødre, der blev døbt i Glückstadt, nemlig: Jens Friderich, 15. Okt. 1694, og Ulrich Friderich, 27. Feb. 1696. Proklama i Oberstløjtnant Vinds Stervbo findes i Larvik-Sandefjord Pantebog I, 1727—44, fol. 555.

Fodspor og blev 18 Aar gammel karakteriseret Kaptajn og Kaptajnløjtnant i Akershus nationale Infanteriregiment. Han sluttede sin militære Løbebane som Oberstløjtnant og døde 6. Feb. 1744 i Tønsberg.

Efter sin første Hustru *Kirsten Hagemeisters* Død 1727 ægtede han 1729 *Cecilie Cathrine v. Bülow*, f. 1709, d. 23. Dec. 1792, der gik fra Arv og Gæld efter ham.

Oberstløjtnant Vinds Datter af første Ægteskab, *Birgitte Adriane Vind*, blev 1753 gift med Premiermajor *Johan Christopher de Richelieu*. Fra hendes Broder nedstammer *Vind'*erne til Sanderumgaard.

DORN

I Lübeck har levet en patricisk Slægt Dorn, til hvilken Borgmester i Wilster, *Wolfgang Dorn*, muligvis har hørt. Han døde 9. Juni 1600 og var gift med *Catharina Finck*, der døde 1628. Hun var Datter af borgerlig Senator *Carsten Finck* i Wilster.

Deres Søn, *Reimar Dorn*, blev født 14. Juli 1594 i Wilster. Allerede i Barndommen blev han flittig undervist i Latinen, der baade var de lærdes og Diplomaternes Sprog, og da han var henimod 12 Aar, blev han i Foraaret 1608 sendt til Latinskolen i Lübeck, hvor han forblev, indtil han i Foraaret 1611 kom til Universitetet i Wittenberg. Da der kom Pest i denne By, forlod han den atter ved Mikkelssdag 1612 og rejste til Rostock, hvor han blev et Par Aar og i de juridiske Kollegier flittigt øvede sig i at disputere. Derfra drog han 1614 til Marburg og ved Mikkelssdag 1616 til Universitetet i Helmstedt. Her forblev han til August 1618, da han rejste hjem. Han fortsatte nu med Flid sine Studier i Hjemmet og øvede sig i praktisk Jura ved Overamtsretten til Nov. 1619. Saa rejste han atter til Helm-

stedt, og her holdt han 4. Maj 1620 sin Doktordisputats »med stor Berømmelse«, men han udskød Doktorproklamationen til Sept. 1621 paa Grund af de store Omkostninger, der var forbundet med denne.

Han nedsatte sig nu som Advokat i sin Fødeby, og 14. Juli 1630 udnævntes han til kongelig Raad i Hertugdømmerne. Som saadan gik han 1631 som Gesandt til Gottorp og forhandlede 1632 med den engelske Gesandt, Jarlen af Leicester. I de følgende Aar var han bl. a. Raadgiver for Kongens Søn, Hertug Frederik, der var Ærkebiskop i Bremen. 1641 var han Kommissær ved Forliget angaaende Pinneberg, der afsluttedes mellem Kongen og Hertugen af Gottorp paa den ene og Enkegrevinde Elisabeth af Schaumburg paa den anden Side. Som Tak for Dorns Virksomhed i denne Sag skænkede Kongen ham en gylden Kæde med sit Portræt. Han synes at have staaet højt i Kongens Gunst, denne skal saaledes spøgende have sagt: »Ich habe einen Dorn zu Wilster, aber er trägt mir edle Rosen.« 1638 havde han faaet et Prælatur eller Kannonikat ved Domkirken i Slesvig. Efter $\frac{3}{4}$ Aars Sygdom døde han 20. Juni 1655 i Slesvig.

Dorn var 3 Gange gift. I August 1620 holdt han Bryllup med *Gese Bolten*, med hvem han levede et fredeligt og roligt Ægteskab indtil hendes Død, der allerede indtraf i Marts 1631. Hun var Datter af Hr. *Mathias Bolten*. 3 Aar efter hendes Død giftede Dorn sig med *Margareta Bruhn*, en Datter af Landfoged i Syd Ditmarsken *Nicolai Bruhn*. Med hende levede han i Fred, Enighed og hjertelig Kærlighed, indtil hun 5. April 1652 ved en tidlig Død reves bort fra ham. Kort før sin egen Død ægtede han sin tredje Hustru, Fru *Wiebe Preusser*, Enke efter højfyrstelig og slesvig-holstensk Raad og Kammersekretær *Jacob Preusser*. I sit første Ægteskab havde Dorn foruden en Søn, der døde spæd, to Døtre, *Abel*, der blev gift med Landfoged *Jacob Bruhn*, og *Catharina*, der ægtede borgerlig Senator i

Wilster *Johann Rundt*. Af andet Ægteskab havde han foruden en Søn og en Datter, der døde spæde, Sønnen *Christian Martin Dorn*, der nævnes herefter, og Datteren *Margaretha*, der blev gift med Dr. jur. *Johann Rheder*.

Christian Martin Dorn blev født 18. Marts vistnok 1635. Han kom paa Lübeck Gymnasium, studerede Jura i Leipzig og Heidelberg, tog den juridiske Doktorgrad 1665 og blev Regeringsraad i Glückstadt, hvor han døde 1705. Hans Hustru hed *Sophia Amalia*.

Deres Børn blev alle døbt i Glückstadt, nemlig:

1. *Adelheit (Alette) Margreta Dorn*, født 26. Okt., døbt 9. Nov. 1671. Hun blev gift med General *Ove Vind*, og hendes Søn, Oberstløjtnant *Holger Christian Vind*, var Fader til Admiral *Richelieu*s Tipoldemoder, Majorinde *Birgitte Adriane de Richelieu*, f. *Vind*.
2. *Sophia Amalia Dorn*, døbt 5. Nov. 1673.
3. *Johan Reimarus Dorn*, døbt 12. Juni 1675.
4. *Anna Catharina Dorn*, døbt 15. Sept. 1676.
5. *Christiana Heilwig Dorn*, døbt 3. Jan. 1679.
6. *Friedrich Christian Dorn*, døbt 1. Maj 1681.
7. *Anna Apolonia Dorn*, døbt 23. Dec. 1687.
8. *Ove Detleff Dorn*, døbt 26. Marts 1691.¹⁾

HAGEMEISTER

Johan Hagemeister drev Købmandshandel i Christiania, hvor han nævnes i Aarene 1671—75 som Hospitalsforstander, Stadskaptajn og Stadsmajor, og blev begravet 2. Marts

¹⁾ Johs. Guthrot: Pred. bey der Leichbegängnusz Reim. Dorns, 1655. M. Boje: Leichenpredigt über Frau Margaretha Sommer, 1864. Bobé: Af Ditlev Ahlefeldts Memoirer, S. 15 og 196. Moller: Cimbria literata, Biogr. Leks. IV, S. 300 f.

1675. Han var to Gange gift, idet han før 1650 havde Bryllup med *Kirsten Andersdatter*, der blev begravet 14. Juni 1661, og derpaa 11. April 1662 i Christiania ægtede *Birthe Christophersdatter Friis*, der blev begravet 28. Okt. 1681.¹⁾ I sine Ægteskaber havde han følgende Børn, 1—5:

1. *Andreas (Jørgen) Hagemeister*, døbt 1. April 1655 i Christiania, begravet dær 20. April 1711 paa Byens Kirkegaard paa søndre Side »med alle Klokker og den store forud«; gift »hjemme i Huset« 23. Nov. 1682 i Christiania *Berte (Birgitte) Pedersdatter Leth*, døbt 24. Dec. 1669 i Christiania, begravet dær 7. Okt. 1725. Hun var altsaa kun 13 Aar ved sit Bryllup,²⁾ Datter af Borger i Christiania Peder Hanssøn Leth og Maren Nielsdatter Soelgaard, Børn a—b:

- a. *Peder Hagemeister*, døbt 6. Dec. 1691 i Christiania, flyttede formedelst sin »slette Tilstand« c. 1730 fra Christiania til Larvik, hvor Svogeren, Oberstløjtnant Vind, laaner³⁾ ham det nødvendige Bohave, nævnes 9. Nov. 1737 som Laugrettesvidne⁴⁾, Registrering 16. April 1740 »strax efter den salig Mands Død.« Enken er *Sophie Christensdatter Holst*, med hvem han ingen Børn har, hvorfor hans Arvinger er Døtrene Frederikke Amalie og Birgitta Adriana efter hans forlængst afdøde Fuldsøster i Ægteskab med daværende Major, nu Oberstløjtnant Vind, boende i Tønsberg sammen med Døtrene.⁵⁾

- b. *Barn*, døbt 29. Nov. 1693 i Christiania. Intet Navn nævnes, maa formentlig være *Kirsten Hagemeister*,

¹⁾ Personalhist. Tidsskr. 2, IV, S. 188 og 207.

²⁾ Personalhist. Tidsskr. 2, V, S. 173.

³⁾ Tinglyst ved Laurvik Byting 30. Okt. 1730.

⁴⁾ Skifteprotokol Nr. 7 Larvik-Sandefjord, fol. 160 b. Eneste Arving er Major Vinds Frue.

⁵⁾ Samme, fol. 369.

Oberstløjtnant Holger Christian Vinds Hustru, hvis Døtre er Peter Hagemesters eneste Arvinger, død ca. 1727.¹⁾

2. *Jochim Hagemester*, døbt 20. Nov. 1664 i Christiania.
3. *Henrich Hagemester*, døbt 22. Juli 1666 i Christiania.
4. *Kirsten Hagemester*, døbt 16. Aug. 1667 i Christiania.
5. *Barn* (Navnet ikke anført), døbt 20. Nov. 1668 i Christiania.

Kirsten Hagemester, Oberstløjtnant *Holger Christian Vinds* Hustru, var Moder til Premiermajor *Johan Christopher de Richelieus* Hustru.

SELMER

Denne Slægts Stamfader, *Christian Selmer*, var Overkrigs- og Landkommissær i Rendsborg, hvor han døde 23. Aug. 1689. 2 Aar senere ægtede hans Enke, *Cæcilia Vogt*, daværende Oberst *Jacob de Bruin*, om hvem senere, idet hans Datter af et tidligere Ægteskab blev gift med Selmers Søn, og han derfor selv bliver en Forfader.

Af Overkrigskommissær Selmers 10 Børn blev en Datter, *Frederikke Marie*, gift med Etatsraad *Frederik Es-march*, og en Søn var:

Johan Henrik Selmer, der døbt 18. April 1678 i Rendsborg. 15 Aar gammel kom han paa det ridderlige Akademi i Kjøbenhavn²⁾ og blev samme Aar Fændrik ved sin Stedfaders Kompagni. Han skal som Major have været med ved Stralsunds Belejring. 40 Aar gammel blev han Oberst og Chef for det 1. akershusiske Regiment. 1721 gjorde han

¹⁾ Larvik Kirkebog begynder først 1785. Der er Lakune i Skifteprotokollerne 1724—29.

²⁾ Personalhist. Tidsskr. 2, I, S. 60.

Akkord med Oberst Zepelin om at overtage det gevorbne sjællandske Regiment for 7000 Rdl., men han døde 13. Dec.¹⁾, inden han havde overtaget dette. Han blev omtrent 1700 gift med sin Stedfader, ovennævnte Generalmajor *Jacob de Bruins* Datter, *Anna Gjertrud de Bruin*, men hun døde før han.

Deres Søn, *Sigismund Christian Selmer*, var født i Rendsborg 31. Dec. 1708. Som Fændrik ved 2. oplandske nationale Regiment traadte han 1732 ind i Hæren, og han forblev i den norske Hær, indtil han 1786 som Oberst tog sin Afsked med 500 Rdl. i Pension. Han ægtede 1749 Biskop *Christopher Nyrops* Datter, og blandt deres 14 Børn var Oberstinde *Elisabeth Kirstine v. d. Osten*, Amtmand *Johan Henrik Selmer* i Odense, Kommandør *P. Hersleb Selmer*, Generalauditør *Sigismund Christian Selmer*, Justitsraad, Amtsforvalter *Frederik Christian Selmer*, Oberstløjtnant *Peder Jespersen Selmer* og *Catharine Margrethe Selmer*, der blev gift med Kaptajn *Niels Krabbe Vind de Riche-lieu*.²⁾

de BRUIN

I Rüses gevorbne Infanteriregiment tjente i sidste Halvdel af det 17de Aarhundrede 3 Personer af Navnet de Bruin, der sandsynligvis var Brødre og af nederlandsk Oprindelse. Den ene af dem, *Jacob de Bruin*, der førte et firdelt Skjold med en springende Løve i 1. Felt, et Mands-hovede i 2., et Træ i 3. og en Hval i 4. Felt samt paa Hjelmen en springende Løve, var i 1663 Kaptajn i Regimentet. I 1677 blev han Generaladjutant til Fods hos Joachim Schach, 1679 Vicekommandant i Frederiksort, 1682 Kom-

¹⁾ Personalhist. Tidsskr. 4, I, S. 278.

²⁾ H. P. Selmer: Stamtavle over de danske og norske forgreninger af slægten Selmer, S. 6 og fremdeles.

mandant i Christiansburg ved Jahde og Oberst til Fods, var 1687—99 Oberst og Chef for fynske Infanteri Regiment, havde i 1691 Orlov til Holland og blev 1710 Generalmajor. I 1713 havde han i nogle Maaneder Kommandoen over Cerneringstropperne ved den 2. Belejring af Tønningen, men blev anklaget for at have ladet Levnedsmidler passere ind i Fæstningen, dog blev Aktionen mod ham samme Aar hævet. Tildels ved sine Giftermaal var Generalmajor de Bruin kommen i Besiddelse af en Del Jordegods. Han skrives til Hekkeberga, Selmershof og Sandholt. I 1658 havde han ægtet *Cathrine v. Kodweiss*, der døde 1691, da han 21. Feb. fik Pas at føre hendes Lig til Glückstadt, og efter en kort Sørgetid holdt han 27. Juni 1691 Bryllup med Overkrigskommissær *Selmers* Enke, *Cæcilia Voogt*, der vistnok var Datter af Oberst *Johan Voogt* (f. 6. Jan. 1621, d. 8. Juni 1679), over hvem der i St. Jørgens Kirke i Wismar findes et Epitafium, og hans Hustru, *Marie Elisabeth Walter*. Den sidste var Datter af *Hans Walter*, der først var Oberstløjtnant i svensk Tjeneste, men ved den skaanske Krigs Udbrud traadte i dansk Tjeneste som Generalmajor, men blev dødelig saaret i Slaget ved Nørre Møinge, hvor han førte venstre Fløj, og døde samme Dag, 14. Juli 1677, i Lund.

Generalmajor *Hans Walter* var født 16. Juli 1618 i Slesvig, hvor hans Fader, *Hans Walter*, var Hjulmand (d. 1633 i Slesvig), Bedsteforældrene var »præpositus« ved det adelige Jomfrukloster i Preetz *Asmus Walter* og *Anna Pfluchs*, Oldeforældrene *Hans Walter* og Hustru *Elisabeth*.

Generalmajor *Walters* Moder, *Barbara Bolte*, var Datter af Løjtnant hos Grev Vilhelm af Nassau *Reinholt Bolte* og *Anna Lillie*.

Reinholt Bolte var atter Søn af *Henrik Bolte*, der var Ritmester paa Frederik IIs Togt mod Ditmarsken, og *Anna Six* af en fornem Slægt i Hamborg.

Generalmajor *Hans Walters* Hustru, hvem han ægtede

23. Nov. 1647 paa Raadhuset i Slesvig, hed *Dorothea Hecklauer* (f. 10. Juni 1633 i Slesvig, d. 11. Marts 1669 i Tønningen) og var Datter af Amtsforvalter paa Gottorp *Johann Hecklauer* fra Nordhausen og *Sophia Lælia* fra Slesvig.

Blandt Oberstinde Voogts (f. Walters) Søskende var Geheimeraad, Overhofmester hos Dronningen *Frederik Walter* og Hofjunker *Christian Albrecht Walter*, der var gift med en Datter af Biskop *Hans Svane*.

Generalmajor Jacob de Bruins 2. Hustru, *Cæcilia Voogt*, døde 1696 med sit 6. Barn med Bruin, der maa altsaa have været Tvillinger imellem Børnene, da de kun havde været gift i 5 Aar.

Tredje Gang giftede de Bruin sig med *Karen Krabbe* til Heckeberga, Datter af Ritmester *Tage Krabbe* til Gunderslevholm, Grundet og Jordberga i Skaane og *Kirsten Vind* til Grundet. Jacob de Bruin skal være født omtrent 1632 og døde 1722.

Generalmajor Jacob de Bruins Datter med Cathrine v. Kodweiss, *Anna Gjertrud de Bruin*, blev gift med Oberst *Johan Henrik Selmer*, deres Søn var Kaptajn *Niels Krabbe Vind de Richelieus* Svigerfader, Oberst *Sigismund Christian Selmer*, og de Bruins Datter af tredje Ægteskab, *Cathrine Margrethe de Bruin* (f. 17. Juni 1702, d. 17. Maj 1753) blev 2. Juli 1727 gift med Generalløjtnant *Barthold Nicolai Landsberg*.¹⁾

NYROP

Slægten *Nyrops* Navn er uden Tvivl oprindelig et Stednavn, hentet fra en af de danske Landsbyer Nyrup eller fra den hollandske By Nierop i Nærheden af Alkmaar.

¹⁾ Hirsch' Militærpersonalia. Personalhist. Tidsskr. 9, I, 14 ff. Danmarks Adels Aarbog XLV, S. 28.

Slægtens ældste kendte Mand, *Hans Pedersen Nyrop*, blev 1664 Student fra Christiania Skole og kaldtes 1678 til Præst i Lødingen, hvor han virkede til sin Død 1701. Han har været en stabil Mand, der kunde betroes Kredit, thi med sin Købmand i Bergen havde han ikke gjort Afregning i 10 Aar. Hans Hustru, *Benedicte Storm*, overlevede ham.¹⁾ Hun var Datter af *Michel Olufssøn Storm*, der 1649 kaldes kgl. Majestæts Foged i Vesteraalen og 1650—84 var Foged i Salten, hvor han endnu levede 1687.²⁾

Hr. Hans Nyrop og Benedicte Storms Søn *Christopher Nyrop* var født 29. Marts 1680 i Lødingen. Han var Skolekammerat med Ludvig Holberg i Bergens lærde Skole, en kort Tid Skibspræst under Krigen med Carl XII, og da han var Præst paa Viceadmiral Peter Rabens Skib, maa han have overværet dennes Kamp ved Rygen, men allerede 1711 blev han Præst i Herrested paa Fyn; i 1714 forflyttedes han til Nyborg, samme Aar blev han baade Provst og tog Magistergraden. 1720 blev han Biskop i Christianssand. Han ordineredes samme Dag som sin tidligere Rektor, Søren Lintrup, der var udnævnt til Biskop i Viborg, i hvilken Anledning Frederik IV skal have sagt: »Wann der Jünger wie sein Meister, so ist er vollkommen.« Han blev en nidkær og myndig Biskop af den gamle ortodokse Skole og fik det Eftermæle, at han var en klog og veltalende Mand, der var en Fader for sine Præster. Han døde paa sin 53aarige Fødselsdag 29. Marts 1733. Aaret efter at være bleven Præst i Herrested ægtede Nyrop 20. Okt. 1712 den 22aarige *Elisabet Kirstine Hiort*, der kom til at sidde Enke i 22 Aar og døde 21. Aug. 1755 hos sin Søn, Pastor Peder Jespersen Nyrop, i Norderhov.

Hun var Datter af Sognepræst *Hans Gregersen Hiort* i Steenstrup og Lunde paa Fyn (d. 1730) og *Ellen Pouls-*

¹⁾ C. Nyrop: Slægten Nyrop, S. 4, og C. Nyrop: Fra Holland?

²⁾ Personahist. Tidsskr. 1, II, S. 217.

³⁾ Wibergs Præstehistorie III, 185.

datter Boson (d. 1747).¹⁾ Deres Datter, *Bolette*, blev gift med Biskop over Sjællands Stift, Magister *Peder Hersleb* og deres Datter igen med Biskop *Ludvig Harboe*.

Pastor Hiort var Søn af Sognekapellan i Nyborg *Gregers Sørensen Hiort* (f. 1631, d. 1668), der ligger begravet i Nyborg Kirke, og hans Hustru *Lisbeth*. Han omtales som »en hæderlig, meget berømmelig og skikkelig Præstemand«.

Ellen Boson var Datter af Raadmand i Svendborg *Povel Boson* (d. 1677) og *Bodil Madsdatter Friis*, med hvem han var bleven gift 1660. Efter hans Død ægtede hun 23. Okt. 1678 den senere Hofprædikant og kgl. Konfessionarius, Dr. theol. *Peder Jespersen*. *Bodil Friis* døde 15. Marts 1726. Paa hendes Ligkisteplade stod at læse:

48 Aar efter første Samling
blef her i dette rolige Brude-Kammer
et Kiært ægtepar igien paa ny samlet
Da dend Høyedle og welbr. nu Salig *Frue*
Fr. Bodelle Mads-Datter Friis
blef hid indført til hendis sidste mageløse Egtemage
Ved hvis Side hun nu sofver
hun var fød i Svendborg d. 5. Octobris 1641
hendes fader var Edle *Mads Lucassen Friis*, Raadmand
sammesteds
hendes Moder *Ellen Peders-Datter*
hun traadde første Gang i Ægteskab Aar 1660, med
Edle *Povel Boson* ogsaa Raadmand sammesteds
og lefvede med ham 18 Aar, efter ham Encke 1 Aar,
Anden Gang d. 23de Octobris 1678 med
Høy Edle og Høy Ærværdige Mand
Doct. *Peter Jespersen*,
To store Monarchers i lifvet elskede Confessionarus
og endnu i alles minde, som ham hørte, leffvende Hoff
Predikant.]

¹⁾ Samme II, S. 468. Personalhist. Tidsskr. 1, V, S. 327.

Bodil Madsdatter Friis' Fader, Raadmanden, blev begravet 21. Maj 1682 i Svendborg.¹⁾ Efter hans Død fremkom hans Søn, der var Sognepræst ved Frue Kirke i Svendborg, 26. Juni 1682 paa Svendborg Raadstue og fremlagde sin Faders Fordring paa en Del, Byen var bleven ham skyldig paa hans Skatmester-Regnskab som Skatmester 1652 og som Godtgørelse for Rejser, han i sin Tid paa Byens Vegne havde gjort til Amtmanden i Nyborg.²⁾

BANG

De fynske Bang'er er ligesom Mulerne en Slægt, der staar med det ene Ben i Adelen, det andet i Borgerskabet, og de er talrige ligesom Koefoed'erne paa Bornholm og Sidenius'erne og Suhr'erne paa Lolland-Falster.

Den ældste paaaviselige Mand af Admiral Richelieus Forfædre var *Henrik Bang*, der begyndte sin Løbebane som Foged paa Tranekær, hvor han anklages for ulovligt at have kastet en Bonde i Taarnet.³⁾ 1564 var han Borgmester i Middelfart, da han 1. Nov. faar Forleningsbrev paa Kronens Part af Tiende af Syndreby Sogn paa Fyn⁴⁾ og 14. Juni 1578 Forleningsbrev paa Halvparten af Afgiften af Kronens Part af Korntienden af Asperup Sogn i Vends Herred, som Dorthe Hans Bang har fæstet⁵⁾, nævnes 1577 tillige som Tolder⁶⁾, faar 27. Nov. 1586 Brev, at han indtil videre til sin Søns Underholdning maa oppebære 5 Pund

¹⁾ Joh. Nordahl-Olsen: Stamtavle over en norsk Præsteslægt Friis, S. 1 ff.

²⁾ Svendborg Raadstuebog.

³⁾ Herredags Dombog 1549—57, fol. 167.

⁴⁾ Kancelliets Brevbøger 1561—65, S. 520.

⁵⁾ Samme 1576—79, S. 389.

⁶⁾ Samme, S. 262.

Byg, som er Halvparten af den Afgift, som aarlig svares Kronen af Middelfart By. Han døde kort før Mortensdag (11. Nov.) 1591, og hans Enke, *Karen*, fik 25. Nov. for denne ene Gang Tilladelse til at nyde Halvparten af Afgiften af Kronens Korntiende af Asperup Sogn.¹⁾

Deres Søn, *Hans Bang*, var født 1560 i Middelfart. Faderen havde som ovenfor nævnt i 1586 til Hjælp til hans Studeringer faaet tilstaaet 5 Tdr. Byg, som han fik fornyet 1591,²⁾ og denne Understøttelse beholdt han lige til 1608.³⁾ Ogsaa paa anden Maade havde Faderen søgt at sørge for ham ved allerede før 1588 at fæste Vejlbj Degneembede til ham.⁴⁾ Paa den Tid var han i Wittenberg, hvor han studerede 1587.⁵⁾ Han slog sig dog ikke til Ro i et Degneembede, men blev 1591 Rektor i Odense. Rektorembetet opgav han allerede 1594 for at rejse udenlands med den unge Otto Brahe, Søn af Axel Brahe til Elvedgaard.⁶⁾ Han blev nu i Udlandet i nogle Aar og studerede 1597 i Genf.⁷⁾ Efter sin Hjemkomst blev han i 1600 Sognepræst ved Helligaandskirke i Kjøbenhavn, hvor han erhvervede Kongens Gunst, saa denne 9. Aug. 1616 paabød, at han skulde vælges til Provst for Samsø og Sognepræst til Besser og Onsbjerg.⁸⁾ Han døde før 6. April 1620.⁹⁾ Hans Hustru, *Margrethe*, var Datter af den sidste Abbed i Sorø, tidligere Professor ved Kjøbenhavns Universitet, Magister *Iver Bertelsen*, en Mand af ualmindelig Begavelse, men hidsig og paastaaelig,¹⁰⁾ og hans adeligfødte Hustru, *Else*

¹⁾ Kancelliets Brevbøger 1588—92, fol. 689.

²⁾ Samme, S. 689.

³⁾ Samme 1603—08, S. 778.

⁴⁾ Jac. Madsens Visitatsbog, S. 366.

⁵⁾ W. Lassen: Wibe og Lund, S. 62.

⁶⁾ F. E. Hundrup: Oluf Bangs Efterkommere, S. 91.

⁷⁾ Personalhist. Tidsskr. 1, IV, S. 334.

⁸⁾ Kancelliets Brevbøger 1616—20, S. 66.

⁹⁾ Samme, S. 840.

¹⁰⁾ H. F. Rørdam: Kbhs. Universitets Hist. II, S. 507—28.

Mule, der siden blev gift med Historieskriveren, Professor, Dr. jur. *Niels Krag*.¹⁾

Deres Søn, *Iver Hansen Bang*, var født omtrent 1608 i Kjøbenhavn, hvor han 20 Aar gammel blev Student, rejste saa udenlands og studerede bl. a. i Leiden, hvor han 1633 blev immatrikuleret;²⁾ i 1640 vendte han hjem fra Italien og tog 1643 Magistergraden,³⁾ Aaret efter blev han Lektor i Teologi ved det 1636 grundlagte Gymnasium i Roskilde. Hans Hustrus Navn kendes ikke.

Deres Søn, *Peder Iversen Bang*, siges at være bleven Student fra Roskilde og siden Degn paa Sjælland,⁴⁾ men nævnes hverken af Hundrup som Student i Roskilde Skoles Program eller som Degn i Anders Pedersen: Sjællands Stifts Degnehistorie.

Hans Søn, *Ivar Pedersen Bang*, født 1660, lagde sig efter Malerkunsten, nedsatte sig i Faaborg og »blev overalt meget berømt for hans Arbejd, som sees i de fleste Kirker og Herregaarde i Fyen.«⁴⁾ Han døde 16. Jan. 1740 Kl. 2 Eftermiddag. Hans Hustru, *Kirsten Larsdatter*, var født 1675 og døde 1750.

Deres Søn, *Peder Iversen Bang*, født 26. Aug. 1697, begravet 17. Juni 1769 i Svendborg,⁵⁾ var Maler i Svendborg.⁶⁾ Han var gift med *Øllegaard Christiana Heldevad*, hjemmedøbt 4. Søndag efter Trinitatis 1703, begravet 25. Jan. 1788 i Svendborg. Hun og en Tvillingbroder, *Poul*, var Børn af Købmand *Cort Heldevad*.

Peder Iversen Bang og *Øllegaard Christiana Heldevad* havde flere Børn; af disse tog *Ivar Pedersen Bang*, døbt 17.

¹⁾ Danmarks Adels Aarbog XXI, S. 326. Wad: Fra Fyens Fortid I, S. 46.

²⁾ Personalhist. Tidsskr. 1, II, S. 123.

³⁾ Samme 1, IV, 56.

⁴⁾ Giessings Jubel-Lærere 3, I, S. 156.

⁵⁾ Svendborg Vor Frue Kirkebog.

⁶⁾ Svendborg Skifteprotokol 1769, fol. 164.

Jan. 1734 i Svendborg, 13. April 1761 Borgerskab som Urtekræmmer i Kjøbenhavn,¹⁾ hvor han tillige blev Rode-mester og døde 12. Okt. 1794. Han var gift to Gange. 2. Juni 1762 havde han Bryllup i Frue Kirke med *Cathrine Barbara Klog*, der var døbt 3. Marts 1746 i Frue Kirke i Kjøbenhavn og døde samme Sted 5. Maj 1769. Derefter ægtede han i Trinitatis Sogn 6. Dec. 1771²⁾ *Cathrine Marie Brandt*, døbt 11. Sept. 1748 i Nicolai Kirke i Kjøbenhavn, død 13. Feb. 1809.³⁾

Hans Søn var *Jacob Ivarsen Bang*, f. 1. Jan. 1763 i Kjøbenhavn. 13 Aar gammel blev han Volontair under Sø-etaten, hvor han kom til at tjene hele sit Liv og tilsidst, 1815, udnævntes til Departementschef i 3. Departements-kontor, hvor han forblev til sin Død 31. Okt. 1826.⁴⁾ 16 Aar gammel tog han Studentereksamen og Aaret efter dansk juridisk Eksamen med bedste Karakter. Ved Siden af sin Embedsgerning tog han sig af filantropiske Opgaver. Han var saaledes 1799—1809 valgt Formand og Distrikts-Direktør i Forsørgelseskommissionen ved Fattigvæsenet, han administrerede Fonden til Understøttelse af de 2. April 1801 saarede og de faldnes Efterladte, ligesom han var Medlem af Kommissionen for trængende vagtgørende Borgeres Understøttelse og af Kommissionen for Brand- og Skadelidte ved Bombardementet 1807. I Aarenes Løb havde han forskellige Titler, og tilsidst udnævntes han, 3 Dage efter at han var bleven Departementschef, til virkelig Etatsraad. Han var dekoreret baade med Ridderkorset og Sølvkorset. Han var 4 Gange gift, men havde kun et Barn, Datteren *Cathrine Marie*, der blev gift med Guvernør *Johan Christopher de Richelieu*, og som kostede sin

¹⁾ Kjøbenhavns Borgerskabsprotokol.

²⁾ Enkekassen 81, Nr. 942.

³⁾ Privat Livrente Societet II, 5 og 262.

⁴⁾ Thaarup Fædrenelandsk Nekrolog, S. 429. Privat Livrente Societet, 35.

Moder, Etatsraad Groves Datter, efter hvem hun opkaldtes, Livet.

I Adressekontorets Efterretninger Nr. 114 for 8. Maj 1797 læses følgende:

Ak! tidlig døde
Frue *Cathrine Maria Bang, fød Grove!*
kun 38 bleve hendes Leveaar,
men sildig skal Hendes Minde forsvinde paa Jorden,
Hun er den Mands første Tanke
hans Veemods eeneste Længsel,
som Hun ved 9 Aars Kierlighed gjorde saa lykkelig
Hun bliver uforglemmelig i den Familie Kreds,
som Hun slyngede saa tæt omkring sig
ved Fortroelighed, Deeltagelse, Velvillighed
Og Hendes Venner
(saadanne ere alle, som kiendte Hende)
kunde ikke blive trætte af at omtale
Hendes blide Yndighed og dyrkede Forstand
Hendes forekommende Godhed og uforanderlige
Oprigtighed
Alle disse, eller dog mange af dem, skulde fremstaae
og med bedaged Alvorlighed og Sandruhed
skulde de vidne om din Moders sieldne Dyder
for dig, du Spæde!
som Hun døende gav Livet
Og Natur og Opdragelse skal danne dig
til at ligne Hendes skønne Billede,
til at blive som Hun
Jordens Prydelse, Himlens Lyst.

P.

I Nr. 121 læses Indskriften paa hendes Ligkisteplade, der lød saaledes:

Catharina Maria Grove
 fød den 19. Juli 1759
 givt den 3. Sept. 1788
 med Overkrigs-Commissair *Jacob Bang*
 inderlig elsket
 af ham, og alle, som kiendte Hende
 elskelig, formedelst den sande Skiønhed,
 som ikkun er
 en Støvdækket forklarende Giennemlysning
 af den Siæl dette omhyller
 af Godhed, Dydens Ynde, og alt sig meddelende Blidhed.
 Efter den 24. April 1797
 første Gang at være bleven Moder
 forlod hun 8 Dage derpaa
 den Verden
 der kun formedelst Dødelige som Hun var
 er ingen Jammerdal;
 men som var det endnu.
 Naar de,
 som med Taarer væde elskende Henfarnes Støv
 ei havde det salige Haab,
 hisset i en bedre [Verden]
 engang at samles med dem igen.

HELDEVAD

Slægten Heldevads Stamtavle begynder allerede i Middelalderen. *Matthias Ivari* var katolsk Præst for Hellevad og Egvad mellem Aabenraa og Haderslev fra 1486, til han 1514 afstod Kaldet til sin Brodersøn, *Lauritz Dithmarsen*, der blev den sidste katolske og den første lutherske Præst for Hellevad og Egvad til sin Død 1565. Han efterfulgtes

i dette Embede af sin Datter *Mette Lauritzdatters* Mand, Hr. *Hans Nielsøn* (død 24. Okt. 1590), dennes Søn *Niels Heldevad* (Nicolaus Helvaderus), der samme Aar, 1590, han blev Præst i Hellevad og Egvad ved sin Faders Død begyndte at udgive sine tyske — og senere ogsaa danske Almanakker med sine mange praktiske Oplysninger og Spaadomme om Vejrlig, Landeplager etc., støttede paa Himmellegemernes indbyrdes Stilling. Han gav sig ogsaa af med at bestemme Menneskers Skæbne efter Himmellegemernes Stilling i Fødselsøjeblikket, men det kostede ham hans Præsteembede, efter at han havde stillet en uheldig »Nativitet« for den gottorpske Hertug Johan Adolfs Geheimeraad Joh. v. Wowern, Hertugen indsatte ham dog igen 1611, men allerede det følgende Aar fik v. W. ham atter afsat, vistnok fordi H. som Lutheraner ikke vilde bøje sig for det gottorpske Kirkestyre, der var udpræget reformert. Han opholdt sig saa 1613—15 i Svendborg, støttet af fynske Adelspersoner, der henledte Christian IVs Opmærksomhed paa ham. Kongen udnævnte ham til sin Kalendariograf, og Heldevad tog derefter Ophold i Kjøbenhavn, hvor han døde 23. Aug. 1634. Kongen tog ham ofte med paa sine Rejser, og H., der var Humorist, havde mange Tilhørere. Om Aftenen samledes de kjøbenhavnske Borgere med ham paa Vinkældere, hvor de ved rigeligt Traktement lokkede hans sprudlende Vid frem, indtil deres Koner kom og hentede dem hjem, men H. skrev i sine Almanakker: »Hvo der haver en ond Kvinde, han gaa betiden tho Huse,« og sin Almanak fra 1634 indledede han med en Undersøgelse af, hvorfra de onde Kvinder stammer. Af hans Almanakker blev i 1625 trykt 60,000 Eksemplarer og i 1629 alene i Hamborg 100,000 Eksemplarer. Han har skrevet et godt Bidrag til Kirkeskikkens Historie, en Formular- og Brevbog, en tysk Tragedie, der opførtes 1618, og hans asketiske Skrifter vandt ogsaa stor Udbredelse. Han var gift med *Gertrud Jørgensdatter Hacke*

fra Slesvig (død 1631).¹⁾ Af hans Børn var en Datter, *Marie*, gift med Kongens Trompetblæser i Kjøbenhavn *Cort*, og en Søn, *Lauritz Nielsen Heldevad*, blev 1625 Kapellan og 1628 Præst ved Svendborg Nicolai Kirke og Fader til *Nicolaus Liuder Helvaderus Sylvertsen*, der 1671 adledes med Navnet *von Sylverstein*.²⁾

De to Navne Cort og Heldevad tyder paa et Slægtskab med Cort Simonsen Hellevad (Heldevad), født 1669, der 7. Dec. 1692 gjorde sin borgerlige Ed i Svendborg, hvor han var født,³⁾ og hvor han begravedes 9. Marts 1741.⁴⁾ Hans Hustru, *Else Landt*, var født 1663 og begravedes 15. Juli 1749 i Svendborg.⁵⁾ Hun var Datter af Hr. *Poul Andersen*, der 1650 blev Sognepræst til Bødstrup paa Langeland, hvor han døde 1672. Han havde vistnok en anden Datter, Mette Povelsdatter, der i sit Ægteskab med hans Eftermand i Bødstrup blev Stammermoder til Slægten Jensenius.⁶⁾

Hr. *Poul Andersen* var atter Søn af Hr. *Anders Poulsen (Paulin)*, født c. 1597, der havde været Rektor i Kjerteminde og 1623 blev Sognepræst i Bødstrup, hvor han døde 1650 og efterfulgtes i Embedet af sin Søn.⁷⁾

Cort Hellevad og Else Landts Datter var *Ollegaard Christiane Hellevad*, hvis Søn, Rodemester *Ivar Pedersen Bang* var en af Admiral *Richelieus* Tipoldefædre.

¹⁾ Stamtavle Heldevad i Geneal. herald. Selskabs Specialia, borgerlige Slægter. Biogr. Leks. VII, S. 286 ff.

²⁾ A. Thiset og P. L. Wittrup: Nyt dansk Adelslexikon, S. 287.

³⁾ Svendborg Raadstueprotokol.

⁴⁾ Svendborg Vor Frue Kirkebog.

⁵⁾ Skifte efter ham begyndt 30. April 1714, efter hende 12. Juli 1749.

⁶⁾ Se min Stamtavle over denne Slægt, der om kort Tid udkommer.

⁷⁾ Wibergs Præstehistorie I, S. 245.

KLOG

Klog'erne er en kjøbenhavnsk Borgerslægt, der i det 17. og 18. Aarhundrede drev Forretning paa Island.

Jørgen Klog tog 25. Nov. 1689 Borgerskab som islandsk Underkøbmand. Han boede i Klædeboderne og var gift med *Anne Cathrine Christiansdatter Bøchmann*. Dette Ægtepars Børn var:

1. *Christian Klog*, døbt 26. Sept. 1692 i Frue Kirke.
2. *Eva Klog* (Tvilling), døbt 12. Dec. 1693 i Frue Kirke.
3. *Jens Klog* (Tvilling), døbt 12. Dec. 1693 i Frue Kirke, var 1755 islandsk Købmand i Kjøbenhavn.
4. *Jacob Jørgensen Klog*, døbt 2. Nov. 1695 i Frue Kirke. Han var 1719 islandsk Handelsbetjent, tog 27. Nov. 1724 Borgerskab som Hørkræmmer og var som Medlem af Lavet en Tid delagtig i Overtagelsen af den islandske Handel. Efter Kjøbenhavns store Ildebrand købte han den afbrændte Ejendom paa Hjørnet af Nørregade og Volden (Nørre Kvarter Nr. 59), som han opbyggede paany. 21. Marts 1742 tog han nyt Borgerskab som Grosserer, og fra 6. Sept. 1745 til 17. Okt. 1748 var han Direktør i Kjøbenhavns Brandforsikring. 30. Juli 1749 blev han optaget blandt Stadens 32 Mænd, og fra samme Aar til sin Død var han Overformynder i Kjøbenhavn. 25. Maj 1753 blev der udfærdiget Bevilling til, at hans Lig maatte begraves om Aftenen, Kisten overtrækkes med Baj og prydes med en Plade. 24. Okt. 1719 havde han i Frue Kirke ægtet *Dorthea Sophie Røbe*, født omkring 1694 og begravet 3. Feb. 1742, Datter af Urtekræmmer Henrik Røbe og Maria Byssing. Der gik nu mere end tre Aar, saa giftede den 50aarige Mand sig paany 17. Dec. 1745 i Kjøbenhavn med *Adelheid (Alheid) de Bähr*, der var omtrent 31 Aar gammel og Dat-

ter af Herredsfoged *Ditlev de Bähr* og *Barbara Kirstine Hellevad*. Efter Klogs Død blev hun gift med Pakhusforvalter ved det kgl. Tobaks Hovedmagasin *Jacob Holm*, fra hvem hun blev separeret 19. Nov. 1765. Hun døde 17. Sept. 1770 i Kjøbenhavn og var ved sin Død Interessent i et Par Skibsparter, saaledes i Skibet *Anna Maria* og i $\frac{1}{2}$ af *Gallioten »den ringende Jacob«*. Fra hendes første Bryllup med Klog er bevaret en morsom Bryllupsvis, forfattet af hendes Broder *Hans Schack*. Aaret før hende døde hendes eneste Barn med Klog, Datteren *Cathrine Barbara*, der efter sin Fader havde arvet 3000 Rigsdaler. Hun blev kun 23 Aar gammel og efterlod en 6aarig Søn, den senere Etatsraad *Jacob Bang*, der var opkaldt efter sin Morfader, og som blev en af Admiral *Richelieus* Oldefædre.

5. *Christopher Klog* døbt 21. Nov. 1696 i Frue Kirke. Han eller en yngre Broder af samme Navn var Brygger i Kjøbenhavn og ligeledes Direktør i Kjøbenhavns Brandforsikring. Hans Gaard laa i Trompetergangen (nu *Niels Hemmingsens Gade*) ved Graabrødretorv. Han døde i 50 Aars Alderen af Vattersot, og ved Samfrændeskiftet 17. April 1750 tilfaldt der hans Enke, *Johanne Angelberg*, og to Børn, *Jacob Klog* paa 11 Aar og *Anna Elisabeth Klog* i 12. Aar til Deling 4651 Rdl., 5 Mark og $15\frac{3}{4}$ Sk.
6. *Joachim Klog*, døbt 4. Dec. 1710 i Nicolai Kirke i Kjøbenhavn.
7. *Helene Marie Klog*, døbt 6. Juni 1712 i Nicolai Kirke i Kjøbenhavn.¹⁾

¹⁾ Kbh.s Brandforsikring 1731—1911, S. 513 ff. og 521 f., Kbh.s Borgerskabsprotokol, Lengnicks Kirkebogsuddrag, Kbh.s Samfrændeskifter Nr. 26 for 1751 og 76 for 1755, Konceptskifte Nr. 236 for 1771.

de BÄHR

Brand de Bähr skal have været fra Rom af Slægten Orsi og kejserlig tysk Oberst.¹⁾ Han var Fader til grevelig schaumburgsk Drost *Bernhard de Bähr* i Pinneberg, hvis Hustru hed *Lummecke*, og deres Søn var:

Købmand og borgerlig Senator *Lütcke de Bähr* i Tønder, gift med *Marina*. Dette Ægtepar havde foruden 2 Sønner, der døde unge, 3 Døtre og en Søn. Døtrene var *Magdalena* (født 1576, levede endnu 1666), der var gift med »fornemme Borger« i Tønder *Andres Thomsen* den yngre, født 1576, død 1624, *Catharina*, der ægtede *Balthasar Allenech*, født 1585, død 1659, og *Heilwich*, der blev gift med borgerlig Senator *Thomas Andersen*, født 1587, død 1653. Sønnen *Berend de Bähr* blev født 1583 i Tønder, besøgte Gymnasiet i Hamborg og havde til Hensigt at fortsætte Studierne i Wittenberg, men maatte afbryde dem paa Grund af sine to Brødres Død og overtage sin Faders Forretning. Han blev Kæmner 1620, borgerlig Senator 1627 og var i Krigsaarene Stadthauptmann. Han var gift med *Bodil*, Datter af *Lorentz Petersen*, og deres Børn var:

1. *Ludolph de Bähr*, se nedenfor.
2. *Marie de Bähr*, født 1611, død 1643, gift først med *Frantz von Lahr*, siden med *Josias Kihl*, født 1596, død 1673.
3. *Catharina de Bähr*, født 1613, død 1669, gift med borgerlig Senator *Christian Thomsen*, født 1596, død 1669.
4. *Botilla de Bähr*, gift med Byskriver *Heinrich Schallichius*, død 1648.
5. *Lucia de Bähr*, født 1617, død 1643, gift med *Johann Schlikk von Minden*.

¹⁾ Zeitschr. d. Gesellsch. f. schlesw. holst. Geschichte, XXXVII, S. 401, 405 og 459. Møller. Cimbria lit. Stephen Kencker: Leichenpredigt über Berendt de Bähr, Rostoch, 1662.

6. *Agathe de Bähr*, gift med borgerlig Senator *Hermann v. Langenberg*, født 1603, død 1673.
7. *Laureta de Bähr*, gift med Landskriver, senere Borgmester i Tønder *Peter Preusz*, død 1686.

Ovennævnte *Ludolph de Bähr* blev Lic. jur. i Rostock 18. Juni 1646 og levede som Advokat i Tønder 1686. Han nævnes 1678 som Fadder ved sin Sønnesøns Daab i Tønder. Hans Børn var:

1. *Wolfgang de Bähr (Barius)*, Præst i Sisset ved Pløn¹⁾, nævnes 1680 som Fadder ved Broderen Johan Christians Søns Daab, og den Fru *Wendel de Bähr*, der samtidig nævnes som Fadder, er sikkert hans Hustru.
2. *Johan Christian de Bähr (Bäer)*, Lic. jur., Advokat 1708, senere Borgmester i Tønder, hvor følgende Børn er døbt:
 - a. *Jürge de Bähr*, døbt 13. Okt. 1678 i Tønder.
 - b. *Ludolff de Bähr*, døbt 10. Juni 1680 sst.
 - c. *Friedrich Christian de Bähr*, døbt 21. Feb. 1682 sst., Amtsskriver i Kiel 1719 til sin Død 1748. Hans Datter, *Sophia Catharine*, beklædte Embedet efter Faderens Død ved Hjælp af hans Skriver.²⁾
 - d. *Ludolff de Bähr*, døbt 27. April 1683 sst.
 - e. *Sophia de Bähr*, døbt 2. Juli 1686 sst.
 - f. *Laurent de Bähr*, døbt 16. Okt. 1689 sst. En Lorentz de Bähr var 1740 til c. 1755 Arkivar ved det storfyrstelige Rentekammerarkiv i Holsten.³⁾
 - g. *Detleff de Bähr*, døbt 29. Sept. 1691 sst., død 16. Sept. 1763 i Tønder Hospital.

¹⁾ Møller: Cimbria lit.

²⁾ Zeitschr. d. Gesellsch. f. schlesw. holst. Geschichte, XXXII, S. 161.

³⁾ Samme, XXVI, S. 410.

h. (*Catharina*) *Margreth de Bähr*, døbt 21. April 1693 sst., død 6. Okt. 1770 i Tønder, gift med Pastor *Johann Christian Corvinus* i Horsbøl.

i. *Bernhard de Bähr*, døbt 22. Maj 1695 sst.

j. *Johann Christian de Bähr*, døbt 10. Jan. 1697 sst.

Ditlev de Bähr, der, inden han blev Herredsfoged i Skads Herred, havde været Overkvartermester, hører utvivlsomt til denne Slægt. Sandsynligvis var han en Søn af Pastor *Wolfgang de Bähr*, idet han baade havde en Søn *Wulffgang* og en Datter *Vendele*, der øjensynlig er opkaldt efter Bedsteforældrene. Over ham og hans Børn findes en Stamtavle af *Lengnick*. Hans Datter, *Alheid*, blev gift med Direktør *Jacob Klog*, og hendes Datter igen, *Catharina Barbara Bang*, f. *Klog*, var en af Admiral *Richelieus* Tipoldemødre.

GROVE

Slægten Grove har sit Navn fra Byen Grove i Lysgaard Herred i Jylland, hvor dens ældste kendte Mand, *Jens Pedersen*, var født 1584. Han var antagelig først Herredsfoged ved Varberg Slot, siden Borger i Helsingør, omdannede i Aarene 1626—27 Skagens Fyr fra et Lygtefyr til et Vippfyr, ligesom han i det hele gjorde sig meget fortjent af det danske Fyrvæsens Udvikling, 1632 fik han Bestalling at tage Vare paa Fyrene, saa længe han levede. Han ejede to Gaarde, en Ladegaard og en Have i Helsingør, en Gaard i Landskrona, et Skib »*Neptunus*« etc. og efterlod sig over 5000 Daler. 22. Jan. 1613 havde han Bryllup paa Varbjerg Slot med *Anne Andersdatter*, der var født 3. Dec. 1586 i Helsingør og døde 12. Jan. 1629. Hun var Datter af residerende Kapellan ved Helsingør St. Olai Kirke *Andreas Christensen (Schogardius)*.

Deres Søn, *Anders Jensen Grove*, var født 17. Juni 1623, han kom i ung Alder til Christopher Lindenow for at lære »Exercits«, hvor han var i 3½ Aar, 1637 var han i hollandsk Krigstjeneste under Claus Daa, 1638—40 Soldat i Vestindien, 1640 og 41 atter i hollandsk Tjeneste, 1643—45 Kaptajn under Prins Ruprecht af Pfalz i Carl Is Tjeneste og fik 1646 Afskedspas i Oxford, var samme Aar Kaptajn paa Byens Vold paa Baahus, hvor han 1647 fik Bestalling som Stykhauptmand og Fyrværker, og 1657 som Major ved Artilleriet, 1658 som Stykmajor og samme Aar som Oberstløjtnant og Kommandant paa Christiansø, var 1661 og 62 Oberstløjtnant i vesterlenske nationale Infanteri Regiment og i 1672 Underkommandant paa Frederikshald og Chef for Garnisonskompagniet paa Frederikssten. Han døde 13. Marts 1677. I England havde han indgaaet en Forbindelse med *Mary Elisabeth Grey*, Datter af Lord *William Grey*, med hvem han fik 4 Børn, men der er noget, der tyder paa, at Forbindelsen ikke er bleven anerkendt efter dansk Lovgivning, de to af Børnene kom tilbage til deres Morfader, Lord *Grey* i England, en Søn, *William*, blev Kaptajn i Norge og Stamfader for en norsk Gren af Slægten, og en Datter, *Marie Elisabeth*, skal efter Familieoptegnelser være bleven gift med Staldmester hos Prins Georg i England (Prins Jørgen) *Johan Christian Hundsgaard* (f. 1641, d. 1695), med hvem hun havde en Søn, *Andreas Christian*, der blev Kopist ved Politiretten i Kjøbenhavn, hvor han døde af Ælde 1762, 87 Aar gammel. Han havde ejet et Sted i Store Kannikestræde, som gik op i Luer ved Kjøbenhavns Ildebrand 1728. Han kaldte sig afvekslende *Güldengrove* og *Grove*.¹⁾ Hans første Hustru hed *Maren Andersdatter*, hun døde rimeligvis i Barselseng med det femte Barn 1726. Deres førstefødte Søn var *Johan-Christian Grove*, døbt 21. Dec. 1713 i Trinitatis

¹⁾ Yderligere Oplysninger kan søges i en Afhandling af mig, som i en nær Fremtid vil fremkomme i Personalhist. Tidsskr.

Kirke i Kjøbenhavn. Han kom i 18 Aars Alderen i Tjeneste hos sin senere Svigerfader, Notarius publicus Rasmus Æreboe, hvem han tjente for Dreng og Skriverskarl i 3½ Aar. Senere blev han Fuldmægtig i 3. Divisions Mynsterskriverkontor, 1759 Registrator ved Generalkommissariatet, 1769 Mynsterskriver, 1772 Departementssekretær i Admiralitets- og Kommissariatskollegiet og 1779 Etatsraad. Med sin Hustru, *Mette Æreboe*, blev han Stamfader til en sjælden dygtig Efterslægt. I 1771 fik han Skattefrihed »for sine 7 Sønners Skyld«, og ikke mindre end 4 Sønner og 6 Sønnesønner var Søofficerer, blandt deres Descendens var Orlogskaptajn, Marineminister *H. H. S. Grove*, hvis Sønner var Arkivar *G. L. Grove* og Kammerherre, Kommandør *P. A. Grove*, samt Viceadmiral *G. F. W. Wrisberg*.

Paa *Mette Æreboes* Kiste stod: »Staten skylder hende ni Borgeres Opdragelse.« De ni Sønner blev alle Embedsmænd. Blandt Døtrene var Admiral *Richelieus* Oldemoder, Etatsraadinde *Cathrine Marie Bang*, f. *Grove*.

ÆREBOE

Denne Slægt har sikkert faaet sit Navn, fordi den stammede fra Ærø, dens Stamfader, *Hans Hansen Æreboe*, siges dog at være fra Strammelse i Landet Sogn paa Taasinge, da han 1683 tog Borgerskab i Svendborg, hvor han agtede at bruge Sejlads. Han var en dygtig Skibsbygger og havde til sig selv ladet bygge et af de største og bedste Skibe i Svendborg. Ved et Glas Vin havde han en Gang sluttet Kontrakter med to Købmænd om paa een Sommer at bygge et Skib til hver af dem. Han maatte da allerede ved Vintertid begynde at udsøge Tømmer, men da hans Folk en Dag var i Færd med at løfte en Egeblok op paa en

Sluffe, og han ikke syntes, de gjorde det rigtigt, sprang han til og kastede sig under Byrden for at hjælpe dem, herved forløftede han sig, saa en Aare brast i ham. Siden kastede han daglig Blod op. Han fik Skibene færdig i rette Tid, men saa snart de var løbet af Stabelen, døde han, kun 38 Aar gammel, og blev begravet 10. Feb. 1693 paa St. Nicolai Kirkegaard. Saaledes beretter Sønnen Sagen. Af Svendborg Tingbog synes det dog at fremgaa, at der kun er Tale om et Skib, og at Æreboe allerede, medens han levede, har haft vanskeligt ved at opfylde sin Kontrakt. Hans Moder, *Mette Jensdatter*, var formentlig bleven angrebet af samme Sygdom og laa paa 5. Aar til Sengs, inden hun døde 1697.

Deres Søn, *Rasmus Æreboe*, kom 12 Aar gammel i Moders Dødsaar bort fra Hjemmet med en Farbroder. Drengens hele Rigdom var da 2 Mark og 8 Skilling samt Sølvknapper til en Trøje. Han mindedes siden sin Moders Afskedsord: »Farvel, min Søn, skik dig vel; mig seer du aldrig meere, frygt derfor Gud og hav en troe Haand og en troe Mund, hvor du kommer hen i Verden, saa kommer du vel frem. Et vil jeg særdeeles formane dig: Vogte dig vel for Qvindfolk; thi dersom du skal blive ulykkelig i Verden, vil det skee ved dem.« Rasmus Æreboe blev teologisk Kandidat, og da han talte Latin med Færdighed, fik han en Sekretærstilling hos Jens Juel, der rejste som Envoyé til Rusland. Han fik nu Kaarde med Sølvgreb og nye Klæder, og brave Folk, der før havde set ham i hans »Nøgenhed og Fattigdom«, kaldte ham »den nye Ærboe«. Om sine Oplevelser ved Peter den Stores Hof har han berettet i sin Autobiografi. Efter sin Hjemkomst blev han Notarius publicus paa Grund af sine Sprogkundskaber i Tysk, Fransk, Hollandsk, Latin og navnlig Russisk. Han var tillige Medejer af den første kjøbenhavnske Fajancefabrik. Han døde 24. Okt. 1744 i Kjøbenhavn. Sin første Hustru, *Karen Wartberg*, med hvem han havde holdt Bryl-

lup 22. Jan. 1717, mistede han allerede 22. Marts 1724. Hun blev kun 28 Aar. Med sin anden Hustru, *Catharina Maria Alsberg*, havde han Datteren *Mette Æreboe*, der blev gift med Etatsraad *Grove*, og hvis Datter var Admiral *de Richelieus* Oldemoder.¹⁾

ALSBERG

Rasmus Æreboes Svigerfader, *Lars Jensen Alsberg*, var Søn af *Jens Christensen* og *Maren Christensdatter*, i 1704 blev han Underbogholder og tre Aar senere Hovedbogholder i Rentekammeret; de af ham førte Bøger vækker Beundring ved deres smukke Udstyrelse og den praktiske Maade, hvorpaa de er affattede. Han døde i Aug. 1711. Hans Hustru, *Maria*, ægtede 13. Juni 1713, knap to Aar efter hans Død, hans Efterfølger som Hovedbogholder i Rentekammeret, *Hans Jørgen Kircksteen*, der var født i Kjøbenhavn 28. Feb. 1686 og døde 10. Aug. 1751. I begge Ægteskaber var der flere Børn.²⁾

Hun var Datter af *Hans Carstensen*, der var Renteskriver 1680—1702 og derefter Raadmand i Kjøbenhavn, og *Sophia Amalia Harder*, med hvem han blev gift 1679, hun kom ulykkelig af Dage ved Operahusets Brand 19. April 1689.³⁾

Alsbergs Datter, *Catharina Maria*, var i sit Ægteskab med *Rasmus Æreboe* Moder til en af Admiral *Richelieus* Tipoldemødre, Etatsraadinde *Grove*.

¹⁾ Genealog. Tidsskr. VII, S. 38. Biogr. Leks. XIX, S. 342—45. G. L. Grove: *Rasmus Æreboes Autobiographie*, passim. Hans Enkes Skifte se Borgrettens Skifter, Konceptskifte og Skiftebrev Nr. 29 for 14. Juni 1754.

²⁾ Rasm. Æreboes Autobiogr., S. 236 f.

³⁾ Samme, S. 243.

ULSTRUP

Denne Slægt har sit Navn af Gaarden Ulstrup i Uldbjerg By, Rinds Herred i Jylland, der i det 17. Aarhundrede tilhørte Familien. Her levede 1693 og endnu i 1703 som gammel *Niels Christensen*, der havde mindst fire Børn:

1. *Christen Nielsen*, ogsaa kaldet Christen Nielsen den ældre. Han fik 9. Maj 1693 (tinglæst 18. Juni 1696)¹⁾ Skøde paa Gaarden Ulstrup, som hans Fader paaboede, og som efter Jordebogen aarlig skylder: 4 Tdr. og 6 Skp. Rug, et Brændsvin, et Pund Smør, 1½ mk. Hestegjæsteri. Gaarden havde et Tilliggende af 6 Tdr., 4 Skp. og 1 Fdk. Hartkorn. Han var ugift og døde før 1703. Gaarden Ulstrup afstod han til sin Svoger, Niels Simonsen, paa det Vilkaar, at han skulde underholde hans gamle Fader.
2. *Christen Nørholm* benævnes 1703 Sr., en Forkortelse af Monsieur, hvilket viser, at han har staaet udenfor Bondestanden.
3. *En Datter* gift med *Jokum Lassen*, der 1685—1706 var Borgmester i Viborg og døde 1725.²⁾
4. *Dorthe Nielsdatter*, gift med Ejeren af Ulstrup *Niels Simonsen*, der døde 1703 (Skifte 10. Okt.). Deres Søn var:

Christian Nielsen Ulstrup, der 28. Dec. 1703 var 20 Uger gammel, 10. April 1717 kvitterer Baron Juul paa Villestrup for hans Arv 100 Rdl. efter Niels Simonsen, han opholdt sig da paa Baron Juuls Gods. Omtrent 1735 kom han i Tjeneste hos Dronning Sophie Magdalene og var i en Aarrække Dronningens Amtsforvalter paa Hørsholm. 1739

¹⁾ Viborg Landstings Panteprotokol, fol. 93.

²⁾ Hofmans Foundationer III, S. 248.

var han Medlem af en Kommission, der skulde forfatte en Beregning over Hørsholm Amts Indtægter og Udgifter. Dronningen skænkede ham 19. Dec. 1746 et lille Stykke Jordsmon, kaldet Kongsjorden i Birkerød, paa 5 Skp. og 2 Fdk., som den forrige Sognepræst, Magister Møller, havde haft i Fæste,¹⁾ og paa sin Ejendom i Birkerød døde han 1766 og blev begravet 20. Okt. Hans Enke, *Anne Margrethe Badstüber*, fik ved Resolution af 25. Juni 1767 tilstaaet en Pension paa 100 Rdl.²⁾ Hun blev begravet i Birkerød 23. Sept. 1776, 58 Aar gammel. Deres Børn var 1—3:

1. *Christiane Sophie Lowise Ulstrup*, døbt 24. Aug. 1745 i Birkerød med kongelige Faddere. I Kongens Sted var mødt Sr. Poul Badstüber paa Brede, Dronningen var repræsenteret ved Madame Ane Cramer i Søllerød og Prinsesse Louise ved Jomfru Johanne Badstüber. Hun døde i Barselseng 27. Jan. 1766 paa Hørsholm, kun 21 Aar gl., og havde allerede faaet 3 Børn, for hvilke hendes Morbroder, Regimentsskriver G. Badstüber paa Esrom, var Formynder. Børnenes Fader, Amtsforvalter *Oluf Holm*, hvem hun havde ægtet 27. Aug. 1762 i Birkerød, og som blev hendes Faders Efterfølger som Amtsforvalter i Hørsholm, gav hver af Børnene 1000 Rdl. i mødrene Arv, som blev indsat i Hørsholm Amts Formynderi.³⁾ Den lille Søn, *Johannes*, som havde kostet Moderen Livet, blev kun to Dage gammel og begravedes 30. Jan. 1766 i Birkerød. De andre Børn var: *Christian*, der ved Skiftet var 8 Aar, og *Anne Margrethe*, der var 7 Aar. Den første blev siden Ejer af Donse Krudtværk og derefter Organist og Kaptajn ved det borgerlige Artilleri i Helsingør, den sidste blev gift med

¹⁾ Hørsholm Amt I, Sofie Magdalenes Resolutioner 1731—49.

²⁾ Sophie Magdalenes Reglement i Dokumenter vedr. hendes Hofholdning 1744—71.

³⁾ Hørsholm Amtstues Skifteprotokol for Hirschholm Betientere 1735—73, fol. 363.

en Kancelliraad, Toldkasserer og Kaptajn ved Landeværnet *Petersen*.¹⁾ Amtsforvalter *Holm* faldt af »Hoved-Svimmel« i Stranden ved Nivaa og druknede 14. Juni 1790, 67 Aar gammel.²⁾

2. *Nicolai Ulstrup*, døbt 31. Okt. 1746 i Birkerød, se nedenfor.
3. *Povl Fredrik Ulstrup*, døbt 24. Maj 1752 i Birkerød, begravet dær 27. Juli 1753.

Ovennævnte *Nicolai Ulstrup* var Fuldmægtig hos Amtsforvalter Bruun paa Antvorskov, senere hos Admiral Richelieus Tipoldefader, Gehejmekonferensraad, Amtmand v. Levetzow og Ejer af Salpeterværket i Hillerød, hans Gaard kaldes Kalkhøjgaard. Han døde 10. Maj 1812 i Frederiksborg og var bleven gift samme Sted 29. April 1789 med *Anne Sophie Quist*, Enke efter Kontrollør i Laurvig *Frederik August Ludvig Lyders*, hun døde, 32 Aar gammel, 17. Aug. 1790 i Kjøbenhavn og blev begravet 20. Aug. i Birkerød. Knap et Aar efter ægtede han *Karen Schive*, der var født 1755 i Karlebo og døde 1. Juli 1817 i Hillerød.³⁾ 62 Aar gammel. I 1. Ægteskab havde han en Søn, i sidste 4 Børn:

1. *Christian Mauritz Ulstrup*, f. 8. Maj 1790 i Hillerød, død 20. Sept. 1828 som Fuldmægtig ved Øresunds Toldkammer i Helsingør, gift med *Christiane Marie Plum*, døbt 9. April 1790 i Olai Kirke i Helsingør, død dær 4. Jan. 1875.⁴⁾ Blandt deres Børn var Konsul *Regner Lauritz Ulstrup* i Helsingør.
2. *Anna Margrethe Sophie Ulstrup*, f. 3. Aug., døbt 18. Aug. 1792 i Hillerød, d. 30. Juni 1857 i Helsingør, gift 30. Okt. 1818 m. Justitsraad, Distriktskirurg i Hjør-

¹⁾ General Ulstrups Optegnelser.

²⁾ Birkerød Kirkebog.

³⁾ Frederiksborg Birks Skifteprotokol 1808—30, Skifte 1. Aug.

⁴⁾ Gerhard L. Grove: Slægten Plum, S. 71.

ring *Peter Wilhelm Sünckenberg*,¹⁾ f. 19. Marts²⁾ 1790 i Kjøbenhavn, d. 21. Feb. 1859 i Helsingør.

3. *Lauritz Gottlob Ulstrup*, f. 1. Nov. 1793 i Hillerød, d. 28. Marts 1875 i Kallundborg, cand. pharm., gift med *Ane Dorthea Hjelte*, f. 1792. 5 Børn.
4. *Waldemar Nicolai Ulstrup*, f. 21. Okt. 1796 i Hillerød, d. 26. Juli 1883 i Helsingør, Generalmajor; gift 2. Juli 1840 med *Hanne Annine Christiane Jørgensen*, f. 27. Nov. 1812 i Rønne, d. 1. Nov. 1865 i Kjøbenhavn. Af deres to Sønner døde den ældste, *Hans Nicolai* (f. 16. Jan. 1845 paa Christianshavn) 20. Nov. 1878 i Byen Botzen paa Hjemrejse fra Italien, hvor han havde opholdt sig i flere Aar, navnlig i Rom, hvor han fungerede som Sekretær ved Generalkonsulatet hos Etatsraad Bravo.
5. *Regner Christoffer Ulstrup*, f. 26. Marts 1798 i Hillerød, exam. jur. 1818, Krigsassessor, Sysselmand for vestre og indtil videre for østre Skapteljelds Syssel i Sønder Amtet paa Island 5. Maj 1821, entlediget 27. Maj 1824, Landfoged paa Island 21. Jan. 1832, tillige Byfoged i Reykjavik 28. Marts 1832, Kancelliraad 16. Maj 1832, d. 9. Juni 1836 i Kjøbenhavn; gift 6. Juni 1828 i Frederiksborg Slotskirke med *Hedevig Lowisa Augusta Lærche*, f. 16. Juni 1802 i Hillerød, d. 13. Marts 1830 paa Island. 2 Døtre a—b:
 - a. *Frederikke Karen Elisabeth Christiane Ulstrup*, f. 12. Feb. 1829 i Reykjavik, d. 7. April 1910 i Kjøbenhavn; gift 6. Juni 1848 i Hillerød med Pastor *Louis Armand du Plessis de Richelieu*. Disse er Admiral *Richelieus* Forældre.
 - b. *Hedevig Lovise Augusta Ulstrup*, f. 19. Feb. 1830 i Reykjavik, d. 8. Nov. 1855 i Kjøbenhavn.

¹⁾ Carøe: Den danske Lægestand 1786—1838, S. 202.

²⁾ General Ulstrup har 18. Marts.

BADSTÜBER

Lorens Badstüber, Kobbersmed i Kjøbenhavn, ejede en Gaard paa Nørregade, forpagtede i April 1681 paa 4 Aar Dronning Charlotte Amalies lille Kobbermølle ved Lundtofte (Nymølle ved Lyngby), død 1692 (Skiftebrev 26. Juli); gift 24. Okt. 1671 med *Anna Andreasdatter Knock*, død 19. Dec. 1725 i Kjøbenhavn.¹⁾ Hun havde 10. Juni 1722 købt et Hus paa Kongens Nytorv, som ved hendes Død beboedes af Sønnen Lorentz B. Hendes Bos Midler beløb sig, efter at Gælden var fradraget, til 7245 Rdl. og 8 Sk. Efter Badstübers Død havde hun giftet sig med Kobbersmed *Jacob Zitscher*, død 1708 (Skifte 7. Sept). Børn:

1. *Andreas Badstüber*, Kirurg, d. 1715 (Skiftebrev 19. Marts). Datter:
 - a. *Anna Elisabeth Badstüber*, f. c. 1697, begravet 19. Maj 1741 i Kjøbenhavn; gift med Overhofproviantspektør *Henrich Wilhelm Becher*, f. 1691, begravet 7. Maj 1755 (han gift 2. Gang 30. Okt. 1742 med *Johannes Elisabeth Putscher*, f. 1713, d. 20. April 1778 i Kjøbenhavn).²⁾
2. *Catrina Badstüber*, døbt 30. Aug. 1673 i Petri Kirke i Kjøbenhavn, var 1727 bosat i Lyngby som Enke efter Handelsmand *Henrich Høvingshof*.
3. *Elisabeth (Lisbeth) Badstüber*, døbt 20. Jan. 1677 i Petri Kirke; var 1727 gift med Kantor ved Garnisons Kirke *Peter Claudi*.
4. *Anna Margrethe Badstüber*, var 1713 Enke efter *Thomas Kiørning* og blev omtrent 1715 gift med Kobbersmed *Arend Dennemann*.
5. *Magdalene Badstüber*, døbt 29. Marts 1682 i Petri

¹⁾ Konceptskifte Nr. 484, 4. Marts 1727 (kjøbenhavnske Skifter).

²⁾ L. Bobé: St. Petri Gemeinde, S. 414.

Kirke i Kjøbenhavn,¹⁾ gift først med *Jørgen Severin Gartner*, der nævnes 1713, siden med Major i Artilleriet *Thiel Erich Becher*, død før 1727.

6. *Lorentz Badstüber*, f. i Kjøbenhavn, Borgerskab som Kobbersmed sst. 16. Juni 1710;²⁾ gift først med *Anna Margrethe Sifvers*, død 15. Feb. 1724 i Kjøbenhavn, saa med *Anne Dorte* (1729) og sidst med *Agnethe Maria* (1731). Børn:
 - a. *Peter Badstüber*, f. c. 1714, Kobbersmed i Kjøbenhavn, fallerede 1757 og rejste bort; gift 10. Dec. 1745 i Frue Kirke i Kjøbenhavn med *Agneta Maria Petersen*.
 - b. *Anna Badstüber*, f. c. 1719.
 - c. *Cathrine Lisbeth*, f. c. 1721.
 - d. *Anna Margretha Badstüber*, døbt 5. Nov. 1729 i Petri Kirke i Kjøbenhavn.
 - e. *Poul Badstüber*, døbt 26. Nov. 1731 i Petri Kirke i Kjøbenhavn.
7. *Poul Badstüber*, f. c. 1685, se nedenfor.
8. *Ursula Badstüber*; gift først med Kobbersmed *Hans Jørgen Birmand*, død 6. Maj 1710, derefter før 1713 med Gæstgiver *Georg Henrich Grøpper*.
9. *Marichen Badstüber*, levede 1692, men var død 1727.
10. *Jacob Zitscher*, forpagtede 1. Maj 1707 af Dronning Charlotte Amalie Lundtofte Kobbermølle, men boede 1727 paa Færøerne.
11. *Elisabeth Zitscher*, d. 1713 (Skifte 27. Jan.).

Ovennævnte *Poul Badstüber*, f. c. 1685 i Kjøbenhavn, tog 4. Juni 1714 Borgerskab som Kobbersmed i Kjøbenhavn, købte 1719 Brede og 1738 Nymølle og drev paa disse Møller et betydeligt Kobber- og Messingværk, en Le-

¹⁾ Døbte i St. Petri tyske Kirke i Kjøbenhavn før Ildebranden 1728.

²⁾ Kjøbenhavns Borgerskabsprotokol.

og Skæreknivfabrik samt et Staaltraadsværk.¹⁾ Fra den Tid foreligger en Tilkendegivelse fra ham til Publikum, der fremkom som et af de første Avertissementer i Dagspressen:²⁾

»De Herre Kiøbmænd saa vel som andre gode Venner, som handler med de saa kaldede guule Kaaber eller Messing, gives til Efterretning, at Mr. *Poul Badstüber* har ladet indrette et gandske nyt Messing Fabrique, og det udi saadan en ønskelig Stand, at hos hannem er at bekomme først Store og smaa messing Kiedler fra 7 Pund indtil et halvt Pund. For det andet messing Beckener fra 2 til halv pund. For det tredie De saa kaldede tynde Latun bestaar udi 6 Nummer fra No. 1 til No. 6. For det 4de af det tykke Latun, saa er bekvem at bruge for de Hr. Uhrmagere baade til Uhrskiver, saa vel som til Pilarerne inden udi Uhrverkerne, og erbyder sig til at selge slige Vahre for samme Priis, som de med paagaende Omkostninger kand havis fra England, Holland, Hamborg, Lybek og Flensborg, dog efter advenant den tunge Vegt, som her udi Riget er brugelig. Oven anførte Vahre er at bekomme udi hans iboende Gaard paa Nørre Gade udi store og smaae Parthier, hvilket tiener Liebhaberne til Efterretning.«

Samtidig fik han 31. Maj 1728 udvirket et Privilegium med Enerettigheder og Indførselsforbud. I en testamentarisk Disposition bestemte han i Dec. 1739, at Brede, Nymølle og Gaarden paa Nørregade i Kjøbenhavn skulde blive samlede hos hans Sønner Lorentz og Andreas, men i Juni 1746 gik han fallit, og Brede og Nymølle solgtes ved Auktion til et Interessentskab af Kjøbenhavns største Handelsmænd. Selv døde han af Alderdom, 77 Aar gammel, 1762 i Birkerød og blev begravet 3. Dec. Arvingerne gik fra Arv og Gæld 24. Feb. 1764 ved Sjællandsfars Landsting. Hans Hustru, *Engelke Legan*, var død i Aug. 1736 paa Brede. Deres Børn var:

1. *Anna Badstüber*, døbt 1. Aug. 1716 i Petri Kirke i Kjøbenhavn.
2. *Anna Margretha Badstüber*, døbt 28. Aug. 1720 i Petri Kirke. Hun blev gift med Amtsforvalter *Chr. Ulstrup* og var en af Admiral *Richelieus* Tipoldemødre.

¹⁾ Biogr. Leks. I, S. 412.

²⁾ Extraordinaire Relation for 9. April 1728.

3. *Cord Badstüber*, døbt 8. Dec. 1722 i Petri Kirke.
4. *Lorentz Badstüber*, døbt 31. Marts 1724 i Petri Kirke.
5. *Johanna Badstüber*, døbt 30. Sept. 1726 i Petri Kirke.
6. *Andreas Badstüber*, døbt 12. Marts 1728 i Petri Kirke.
Kancelliraad, Birkedommer, død 28. April 1808; gift
med *Karen Fjeldsted*, død 27. Feb. 1791. Børn.
7. Regimentsskriver *Gottlob Badstüber* paa Esrom, død
21. Marts 1797.¹⁾ En Datter.

LEGAN

Cordt Legan, der var indvandret fra Heiligenhafen og 28. Juni 1694 blev Bager i Kjøbenhavn, maa have været en af Kjøbenhavns største Bagere paa den Tid, thi han havde Raad til ikke blot at opsætte Epitafium, men ogsaa at lægge Ligsten i Petri Kirke. Paa det første læstes:²⁾

Hir ruhet in Gott der weyland ehrenveste und gross achtbare *Cortt Ligant*, Bürger und Becker alhir, sturb seines Alters Jahr 17 . . . benebst seiner geliebtesten Ehfrau *Anna Margarethe Blöckerin*, welche verschied ihres Alters Jahr 17 . . . ingeleichen ihre nunmehr seel. Schwester Jungfer *Christina Blöckerin*, / gestorben ihres Alters 32 Jahre d. 4. Sep. 1711. — Indem Du Leser stehest und schauest dieses an, so wünsche dass Du auch so fol zur Himmels Bahn. / Dieses ist vor mich und meine Erben. Gott lasse uns den Himmel erben.

Epitafiet er saaledes opsat i Anledning af hans Svigerindes Død, men mærkelig nok har Cort Legans Arvinger ikke sørget for at faa udfyldt Hullerne for hans og hans Hustrus Død. Dette er heller ikke sket paa hans Ligsten,

¹⁾ Richters 100 Aars Dødsfald, Kronborg Amts Skifteprotokol 1767—68 og 1790—1805, fol. 237.

²⁾ L. Bobé: Die deutsche St. Petri Gemeinde, S. 372.

der nu sidder i St. Petri Kirkes Sydmur, og hvorpaa læses:¹⁾

Ich bin die Aufferstehung / und das Leben, wer an / mich glaubet, der wird / leben, ob er gleich sturbe / und wer da lebet, und / glaubet an mich, der / wird nimmer mehr sterben / Joh. 11. V. 25. 26. / Hie ruhet in Gott der weilandt ehrenvesten / und wohlführnehmer Hr. *Cordt Legand* Bürger / und Fastbecker in dieser Königl: Residentz / Stadt Kopenhagen. Geböhren in Heilgenhaven / Anno 1664 / und sehl: entschlaffen Anno 17 ... Ihres Alters ... Jahr ... Monat ... Tage. / Wie auch dessen liebe Haus-Frau die viel / ehr und tugendtreiche Matrone *Anna Margaretha / Bløcher* geböhren auf Christianshavn Anno 16 ... / und sehl: entschlaffen Anno 17 ... Ihres Alters ... Jahr ... Monat ... Tage. / Gott verleihe Sie und uns Allen / eine fröliche Aufstehung am jüngsten Tage. / Verleihe Gott ümb Gnade Dein / das ihre Seele selig sein. / Ezech: 8 / Apoc. 14. V. 13 / Und ich höret eine Stimme vom / Himmel zu mir sagen: Schreibe! Selig / sind die Todten, die in den Herrn sterben / von nun an, ia der Geist spricht, das / sie ruhen von ihrer Arbeit, den ihre Werche folgen / ihnen nach.

En Del af sin Formue mistede Cordt Legan ved Kjøbenhavns store Ildebrand 1728, da ikke alene den Gaard, han beboede paa Nørregade, og som var uprioriteret, brændte, men tillige en anden Gaard, han ejede paa Købmagergade, og 4 andre kjøbenhavnske Ejendomme, hvori han havde Prioriteter til et Beløb af 5100 Rdl., deriblandt hans Svigermoders Maria Bager Michel Bløchers Gaard i Skindergade, hvori han havde en Prioritet paa 1500 Rdl. Selv tog han med Kone, 4 Børn, 3 Karle og 1 Pige sin Tilflugt til Niels Larsen Bagers Gaard i Pilestræde, hvor og-

¹⁾ L. Bobé: Die deutsche St. Petri Gemeinde, S. 405.

saa andre Bagere fandt Husly.¹⁾ I 1711 havde han af Tømmermester Hieronimus Rachel købt Begravelse Nr. 7 i St. Petri store Kapels østre Fløj, det fornyedes 1759 af Brødrene Badstüber som Arvinger.²⁾

Cord Legans Datter, *Engelche*, var i sit Ægteskab med Fabrikejer *Poul Badstüber* Moder til en af Admiral *Richelieus* Tipoldemødre, Amtsforvalter *Christian Ulstrups* Hustru, *Anna Margrethe Badstüber*.

SCHIVE

Lauritz (Lars) Jørgensen Schive, f. c. 1692, fæstede 1722, da han ægtede Enken efter Kromand Søren Jørgensen, en Gaard (Nr. 2) med et Tilliggende af 1 Td., 6 Skp., 2 Fdk. og 2 Alb. Hartkorn i Nivaa med Ret til at holde en skikkelig og forsvarlig Kro, der vedblev til 1785, da hans Enke fik Tilladelse til at flytte Kroen til Niverød, Birkeskriver i Hørsholm³⁾ Birk 19. Dec. 1735 (kgl. konfirmeret 30. Dec.⁴⁾), efter i adskillige Sager at have været Sætteskriver. Nivaa Bro var overladt ham i Forpagtning 1. Maj 1733 — 1. Maj 1743, han havde her en Bom og oppebar Passagepenge. Desuden havde han ved Kontrakt af 19. April 1751 overtaget Tilsynet med Nivaa Teglværk for Ejeren, Murermester Lars Eriksen i Kjøbenhavn, der optræder som Fadder for hans Børn. Han skulde for dette Tilsyn have 11 Mark pr. 1000 Sten og Brugen af den ved Huset værende Fæstejord, af hvilken han dog selv skulde svare Afgiften til Amtet; død 21. Okt. 1767 paa sin Ejendoms Gaard i

¹⁾ Kjøbenhavns Huse og Indvaanere efter Branden 1728, S. 12 f., 26, 40, 46, 48, 82, 164 og 235.

²⁾ Protokol over Gravsteder i Petri Kirke, fol. 165. Lig indkommet ²⁶/₆ 1719 og ²⁵/₈ 1729 (hans Hustrus og hans eget).

³⁾ C. Christensen: Hørsholms Beskrivelse, S. 334.

⁴⁾ Sjæll. Reg. Nr. 356.

Nivaa, »en meget god, ærlig og retsindig Mand«,¹⁾ gift 27. Jan. 1722 i Karlebo med *Karen Hansdatter*, efter hvem der 28. Okt. 1744 holdtes Registrering.²⁾ Hun blev begravet 3. Nov. 1744 i Karlebo, havde 4 Børn af et tidligere Ægteskab med Kromand Søren Jørgensen, begravet 17. Juni 1721 i Karlebo, 62 Aar gammel, og denne havde atter 4 Børn af sit første Ægteskab med Anna Nielsdatter³⁾. saa mange Munde var der at mætte. Schives anden Hustru var *Sidse Cathrine Birch*, f. 1715, d. 21. Jan. 1795 Kl. 7 Morgen hos Nicolai Ulstrup i Hillerød, hvor hun havde opholdt sig i 7 Fjerdingsaar, og hvorfra hendes Lig 31. Jan. blev kørt til Karlebo, begravet 5. Feb.⁴⁾ Børn (de 5 ældste af 1. Ægteskab):

1. *Jørgen Schive*, døbt 21. Okt. 1722 i Karlebo, død før 1730.
2. *Magdalene Schive*, døbt 7. Dec. 1723 i Karlebo, død 4. Maj 1763 Kl. 7 Slet Morgen i sin Mands Gaard paa Hjørnet af Stengade og Søstræde i Helsingør;⁵⁾ gift 23. Sept. 1744 i Karlebo med Garver, ved Hustruens Død engageret ved Husarregimentet, *Hans Peter Frøde*, med hvem hun efterlod Sønnen *Poul Christopher*.
3. *Anna Catharina Schive*, døbt Dom. Oculi 1728 i Karlebo, gift med Sr. *Andreas Holm* i Kjøbenhavn.

¹⁾ C. Christensen: Hørsholms Beskrivelse, S. 383. Hørsholm Amt I. Partikulære Breve 18. April, 21. Nov. og 8. Dec. 1735, Hørsholm Amts Jordebogsregnskaber 1721—22, Hørsholm Amtstue, Skifteprotokol for Hørsholm Betjentere og Beboere 1767—1820, Skifteprotokol for Hørsholm Betjente 1735—73, Skifte 7. Jan. 1745.

²⁾ Skifteprotokol for Hørsholm Betjente 1735—73.

³⁾ Skifteprotokol for vor Gods og Amt Hørsholm Registr. 22. Aug. 1721.

⁴⁾ Skifteprotokol for Frederiksborg Distrikt 1791—1801, fol. 299, 330, 336 og 403.

⁵⁾ Helsingør Skifteprotokol 1757—78, A., fol. 357. Hendes Lig begravet 7. Maj paa Helsingør Nicolai Kirkegaard »med fuld Ceremonie«.

4. *Jørgen Schive*, døbt 6. Sept. 1730 i Karlebo, d. før 1745.
5. *Arild Larsen Schive*, døbt 20. Jan. 1733 i Karlebo, d. før 1745.
6. *Marie Cathrine Schive*, f. c. 1748, var 1795 Enke efter en Supercargo *Hjorth*, som omkom paa Havet. Bedsteforældre til Professor I. A. Dyssel.
7. *Christopher Schive*, døbt Fest. Ascens. 1750 i Karlebo, levede 1767, men var død uden Livsarvinger før 1795.
8. *Jørgen Schive*, døbt 8. Dec. 1752 i Karlebo, d. før 1767.
9. *Karen Schive*, døbt Fest. Halleluja 1755 i Karlebo, ved hvilken Lejlighed Amtsforvalter Ulstrup var Fadder. Hun blev gift med Fabrikant *Nicolai Ulstrup* og var Viceadmiral *Richelieus* Oldemoder.
10. *Peter Christian Schive*, døbt 10. April 1761 i Karlebo, død lille.
11. *Peter Christian Schive*, døbt 6. Juli 1763 i Karlebo, hvor Amtsforvalter Holm var Fadder; han købte i Jan. 1793 Kroen af Moderen, til hvem han 14. Jan. udstedte en Panteobligation, var senere ansat ved Vejvæsenet.
12. *Henrich Lauritz Schive*, levede 1795.

Trods anstillede Undersøgelser er det ikke lykkedes at føre Slægten Schive længere tilbage. Det er sandsynligt, at *Lars Jørgensen Schive* har været en Broder til *Peder Jørgensen Schive*, der 1737 tog dansk juridisk Eksamen med Karakteren »ej ubequem«, og som 12. Marts 1737 blev Birkfoged ved Skjoldnæsholm Birk, kaldet af Greve Ferdinand Anthon Danneschiold til Laurvigen. 22. Marts samme Aar fik han kgl. Konfirmation paa Kaldsbrevet.¹⁾ Han var gift med Madame *Sophia Amalia Schive*, der 1729, 1734 og 1738 bærer Barn i Kirke i Valsøllille. I denne Kirkebog anføres: Onsdagen efter 7. Søndag post Trinitatis 1754 blev

¹⁾ Sjæll. Reg., Nr. 82.

gamle Peter Schive begravet, 65 Aar gammel. Han kan muligt være identisk med den Peder Jørgensen, f. i Assentorp By i Stenmagle, der 10. Aug. 1731 fik Bevilling at være fri for Fødestavn¹⁾, men dette Sogns Kirkebog gaar ikke saa langt tilbage.

LERCHE

Stamforældre til denne Slægt var *Niels Andersen* og *Else Jensdatter* i Voldby i Gjern Sogn under Silkeborg Lehn. Deres Søn

Peder Nielsen (Arndrup) var født samme Sted 3. Paa-skedag i April 1583 og tjente i sin Ungdom forskellige Adelspersoner, 1609 kom han til Nyborg, hvor han Aaret efter blev Raadmand og samme Aar repræsenterede Borgerskabet ved Prins Christians Hylding i Odense. 1613 blev han Tolder ved Store Belt, 1614 Borgmester og Kirkeværge, 1615 lod han Kirkens Stormklokke støbe i Rostock, 1618 fik han kgl. Bevilling paa en Vandmølle, han havde ladet opføre paa Pladsen Riberhus, kvit og frit for sin Livstid. Han ejede flere Gaarde og Boder i Nyborg tillige med et Hus og nogle Jorder i Byens Mark og var »en forstandig og oprigtig Borgmester, viste aldrig Forsømmelse i Opfyldelse af sine Pligter, men søgte at fremme Byens Nytte, Gavn og Bedste, haandhævede og forsvarede Retten og holdt Fred og Enighed blandt Almuen.« Han drev en betydelig Handel og havde ladet bygge en armeret Fregat (»Defensionsskib«) i Frankrig, denne Fregat forærede han Kong Christian IV, engang han beværtede Kongen med Følge, fordi den var for stor til Købmandsbrug og kunde være Kongen og Riget nyttigere. Han døde 12. Sept. 1638 i sit 56. Aar. 17. Søndag efter Trinitatis 1609 holdt han

¹⁾ Samme, Nr. 279.

Bryllup i Nyborg med Borgmester *Mads Lerches* Enke, *Sidtzal Knudsdatter*, med hvem han vistnok fik Frisen-vænge. Hun oprettede 1639 et Legat paa 400 Sletdaler til Fattige og 200 Sletdaler til Latinskolen og gav med sine Børn 1640 en stor og prægtig Lysekrone af Messing til Nyborg Kirke, den hænger lige overfor Ægtefolkenes Gravsted foran Opgangen til Koret, samt en Ager til Bestridelse af Lys til Kronen. Det paafølgende Aar gav hun med sine Børn et Legat paa 100 Rdl. til Fattige, og 1645 skænkede hun et Messingbækken og et Haandklæde af Dreil til Kirkens Døbefont.

Sidtzal Knudsdatter døde 24. April 1648 i sit 74. Aar.

Over dem findes der et Epitafium af Sten i Nyborg Kirke ved den nordlige Side af Hovedindgangsdøren under Orgelbalkonen.

Efter at deres Gravsted var hjemfaldet, blev det i 1715 aabnet for at give Plads til en afdød Kommandant, men da begge Kisterne var hele, og Magistraten nøjere eftertænkte, hvor gavmilde disse Ægtefolk havde været mod Byens Kirke, Skole og Fattige, indførte Magistraten i Kirkeværgens Kopibog en Henstilling til Efterkommerne om at lade Kisterne med de salig afdøde »konservere i Hvile paa deres nu havende Plads.« Deres Børn antog Navnet *Lerche* efter *Sidtzal Knudsdatters* første Mand.¹⁾ Blandt disse Børn var:

Cornelius Pedersen Lerche, født 31. Okt. 1615. Han tilbragte nogle af sine Ungdomsaar ved fremmede Universiteter, bl. a. Leidens, og i Spanien, blev ved sin Hjemkomst 1645 Sekretær i tyske Kancelli, var 1650—53 Resident ved Hoffet i Madrid, blev kgl. Raad og opnaaede til Universitetets Ærgrelse et Kongebrev, der gav ham Gang og Sæde som Doktor over Professorerne. 1658 gik han paany til Spanien som Envoyé. 1660 blev han adlet, og 1662 kald-

¹⁾ Personalhist. Tidsskr. 1, IV, S. 39. Geneal. Tidsskr. VII, S. 79.

tes han hjem. Han blev nu 1670 Kancelliraad, 1671 Etatsraad og 1672 Stiftamtmand over Laaland og Falster. Her ejede han betydelige Godser, idet han 1664 havde købt Nielstrup, 1667 Aasmarke og senere Bramslykke. Han opholdt sig til Stadighed paa Nielstrup, hvor Christian V 1678 overnattede. Endnu i 1674 fungerede han som Assessor i Statskollegiet, og han døde 3. Jan. 1681 paa Nielstrup.

Han havde i Spanien erhvervet kostbare spanske og arabiske Manuskripter, og han besad en betydelig Bogsamling. Præsten Rohde kalder ham »denne af Gud med stor Forstand begavede Mand« og fortæller, at hans Mundheld var: »Jeg klipper mit Skæg, at I skal ikke trække mig om, ligesom I ville.« Han var 3 Gange gift, tidligst 1647 med *Søster Fuiren*, der døde 21 Aar gammel 1648. Først 1657 giftede han sig paany, hans anden Hustru hed *Anne Kirstine Friis*, hun døde 1659 i Madrid, fra en Datter af dette Ægteskab *Søster* stammer Greverne *Knuth*, Baronerne *Holsten* og *Sehestedt Juuls*. 23. Juni 1665 giftede han sig for tredje Gang. Hans sidste Hustru, *Sidsel Grubbe*, var født 6. April 1648 og døde 2. Maj 1716. Efter Lerches Død havde hun i 1682 ægtet Oberst Johan Didrik v. Wetberg til Østrupgaard.¹⁾ Hun var Datter af Ritmester *Jakob Knudsen Grubbe* til Røgle og *Hilleborg Daa*, begge af gamle danske Adelsslægter.²⁾ *Jakob Grubbe* var Næstsøskendebarn til den sørgelig berømte *Marie Grubbes* Fader. I dette 3. Ægteskab fødtes Sønnen *Christian Lerche* 2. Juli 1667. Han var Kammerjunker hos Kong Christian V, blev siden Etatsraad, ejede Nielstrup og Engestofte paa Lolland og døde 20. Feb. 1720. Med sin Hustru *Marie Amalie Gude* havde han bl. a. en Datter, *Hilleborg Cathrine*, der i Ægteskab med Admiral *Ulrik Frederik Suhm* blev Moder til den lærde Historiker *P. Fr. Suhm*, og en Søn *Christian Lerche*, født 18. Juni 1712.

¹⁾ Biogr. Leks. X, S. 223.

²⁾ Danmarks Adels Aarbog XII og VII.

Den sidste blev Kaptajn i Flaaden 1755, Kommandør-kaptajn 1769, Kontreadmiral 1777, fik sin Afsked 1789 og døde 8. Okt. 1793.¹⁾ Han ægtede 1732 Komtesse *Hilleborg Levine Holck*, f. 27. April 1700 paa Holckenhavn, død 17. Feb. 1749.²⁾ Deres Søn, Geheimeraad *Georg Flemming Lerche*, f. 9. Feb. 1735, d. 23. Okt. 1804, overtog 1793 det 1755 oprettede Stamhus *Lerchenborg* med et Tiliggende af 4369 Tdr. Hartkorn og bestaaende af *Lerchenborg*, *Aunsøgaard*, *Birkendegaard*, *Kalundborg Ladegaard*, *Lerchenfeldt*, *Astrup*, *Daurup* og *Vesterbygaard*.³⁾ Hans Enke bekendtgjør hans Dødsfald saaledes:⁴⁾

Vores Familie og Venner tilkiendegives herved, at min inderlig elskede Mand, Geheimeraad *Georg Flemming v. Lerche*, efter langvarig Sygdom forlod dette Liv ved en rolig og stille Død Natten til den 23de d. M. i en Alder af 70de Aar. Enhver, der kiendte den Ædle, vil sikkert føle, hvor smerteligt hans Tab maa være for mig og mine efterlevende Børn, og overbeviste om vore Venners Deeltagelse frabede vi os al skriftlig Bevidnelse herom, hvilket stedse vilde fornye den bittre Følelse af vores Savn.

Kjøbenhavn den 24de October 1804.

H. C. v. Lerche,
født *v. Krogh*.

Deres Søn *Jacob Friderich Ferdinand Lerche* var Sekondløjtnant i Husarregimentet, da han i 1802 udnævntes til Kammerjunker. 1803 blev han karakteriseret Premierløjtnant, 1806 Premierløjtnant, 1809 fik han Ritmesters Anciennitet, 1810 udnævntes han til Sekondritmester, 1819 til Eskadronschef, fik 1826 Majors Anciennitet, blev

¹⁾ H. G. Garde: Efterretn. om den dansk-norske Sømagt IV, S. 664, Nr. 524.

²⁾ Danmarks Adels Aarvog XLII, S. 438.

³⁾ Kroghs Danske Majorater, S. 215.

⁴⁾ Berlingske Tidende for 26. Okt. 1804.

1831 karakteriseret Major og fik 1832 sin Afsked som Oberstløjtnant.¹⁾ Han døde i Hillerød 7. Juli 1834. Hans Hustru offentliggør Dødsfaldet saaledes:²⁾

Efter tre Aars tiltagende Svaghed, og den senere Tids haarde Lidelser, indgik til Herrens Fred den 7de Juli min elskede Mand, Oberstlieutenant af Cavalleriet *Jacob Fredrik Ferdinandt Lerche*, i sit 58de Aar. Slægt og Venner, I som kiendte den elskede Hedenfarne, kunne bedømme mit og mine Børns uerstattelige Tab og dele vor dybe Sorg.

Frederiksborg, den 8de Juli 1834.

Frederikke Christiane Elisabeth Lerche,
født *Levetzow*.

Hans Datter blev gift med Landfoged *Ulstrup* paa Island og var Admiral *Richelieu*s Bedstemoder.

GUDE

Raadmand *Peter Gude* i Rendsborg, der tilhørte en holstensk Patricierslægt, som var bleven adlet med tre Brødre 1581 af Kejser Rudolph III, var Fader til *Marqvard Gude*, der var født i Rendsborg 1. Feb. 1635 og tilbragte Ungdomsaarene ved tyske og hollandske Universiteter, 1671 kaldtes han til Gottorp som hertugelig Bibliotekar og Raad. Nogle Aar senere arvede han 3 Tønder Guld efter en rig Hollænder, for hvem han havde været Hovmester paa lange Rejser i Frankrig og Italien, og trak sig tilbage til Hamborg, men modtog 1682 Udnævnelse til Raad i det kgl. Regeringskancelli i Glückstadt. 1683 var han dansk Afsending hos Biskoppen af Münster, der syntes saa godt

¹⁾ V. Richter: Den danske Landmilitæretat 1801—94, II, S. 31.

²⁾ Berlingske Tidende for 11. Juli 1834.

om ham, at han testamenterede ham sin store Bogsamling. Da Slesvig 1684 inddroges under Kronen, blev Gude første Medlem af Regeringskancelliet paa Gottorp. Han døde 26. Nov. 1689 og var i Besiddelse af det største Bibliotek og den største Haandskriftsamling i sin Tid; de blev desværre splittede ved Auktioner. Han var gift med *Marie Elisabeth Paulli*, og deres Datter blev gift med Etatsraad *Christian Lerche* til Nielstrup, hvis Sønnesøn, Geheimeraad *Georg Flemming Lerche* var Admiral *Richelieus* Tipoldefader.

HOLCK

Slægten Holcks Vaaben, en af syv røde Teglsten sammensat Mursparre i Sølv, forekommer allerede 1315, men den direkte Slægtslinje kan kun paavises fra 1506, da *Godske Holck* nævnes. Han ejede før 1535 Gods i Oxbøl og var gift med *Anna Henriksdatter Pogwisch* fra Holbæk ved Graasten.

Deres Søn, *Bertel Holck* til Rønhave paa Als, hyldede 1523 Kong Frederik I, døde 1535 og ligger begravet i Jordløse. Hans Hustru, *Karen (Cathrine) Lundt*, havde været Hofjomfru hos Dronning Dorothea.

Deres Søn var *Henrik Holck* til Rønhave, som han overtog 1543, Ballegaard i Sundeved (1539), Højgaard i Nørvang Herred, som han fik 1579 ved Mageskifte med Hustruens Hovedgaard Knudsbøl. Efter at have studeret i Tyskland, bl. a. 1528 i Wittenberg, kom han ind i Kancelliet og var til 1546 øverste Sekretær i Frederik I.s og Christian III.s Kancelli. Som Belønning for sin Tjeneste forleenedes han 1536 med Degnedømmet i Bergen og 1538 med

¹⁾ Genealog. herald. Selskabs Specialia, Adelige Slægter, G. Biogr. Leks. VI, S. 275, Benzons Stamtavler i Rigsarkivet.

Hellig Trekongers Kapel i Roskilde. 1547 gav han og Hustru Prædikestolen til Ulkehøj Kirke. Efter 1546 at have holdt Bryllup med *Magdalene Reventlow* til Søbo, en Datter af *Anders Jakobsen Reventlow* til Søbo og *Sidsel Nielsdatter Lange* opgav han sin Embedsstilling og trak sig tilbage til sit Gods Rønhave. Han døde 1579 og blev ligesom sin Fader begravet i Jordløse.¹⁾

Dennes Søn, *Ditlev Holck*, fødtes 21. Jan. 1556 paa Rønhave og kom i sit 14. Aar til Enkedronning Dorotheas Hof, tjente ogsaa Hertug Hans af Sønderborg og blev 1574 af Kong Frederik II forskrevet til Markgrev Georg Frederik af Brandenburg, der ofte brugte ham i Sendefærd til fremmede Hoffer, især til det polske, og ved Kong Stefans Kroning, var tillige Markgrevens Mundskænk og vandt hans Yndest. 1580 blev han Hofjunker, 1585 Kammerjunker og var 1587—89 Jagtjunker. Han repræsenterede Kong Frederik II ved Johan III's Bryllup i Sverige 1585 og blev det følgende Aar Hofmester hos Dronning Sophie. Han fik flere Forleninger, som han med sine praktiske Evner styrede godt, og ejede selv Højgaard og Eskildstrup (i Ringsted Herred). I Kalmarkrigen var han Krigskommissær og laa i Rostock og Warnemünde og modtog Krigsfolk, som han sendte til Kalmar og Elfsborg. 1613 repræsenterede han Christian IV ved Hertug Henrik Julius Begravelse i Wolfenbüttel. Han var en religiøs Mand, der var venligsindet overfor Præsteskabet, udgav flere af dets Skrifter, udsmykkede Kirkerne og stod Niels Hemmingsen nær. Han døde hos sin Svigerdatter, *Hilleborg Krafse*, paa Ravnholt 22. Sept. 1633. 1. Aug. 1591 havde han holdt Bryllup paa Kronborg med *Inger Rosenkrantz*, der allerede døde det følgende Aar, og 20. Juli 1595 havde han Bryllup paa Københavns Slot med *Margrethe Krabbe*, der var født 4. Dec. 1577 og døde 26. Feb. 1656. Hun var Dat-

¹⁾ Danmarks Adels Aarbog XLII, S. 431, og Biogr. Leks. VII, S. 552.

ter af *Niels Krabbe* til *Vegholm* og *Birgitte Skave* til *Erikstrup*.¹⁾

I sidste Ægteskab var *Ditlev Holck* Fader til *Henrik Holck*, der fødtes 18. April 1599 paa *Kronborg*. Han tilbragte 5 Aar med Studier i Udlandet og fik ved sin Hjemkomst 1620 Ansættelse i Kancelliet. 1622 fulgte han som Oberst for en Rytterafdeling Hertug *Christian* af *Brunsvig* paa hans Tog til *Pfalz* og Tilbagetoget gennem *Nederlandene*, kæmpede mod *Tilly* ved *Høchst*, hvor to Heste blev skudt under ham, traadte i *Morits* af *Oraniens* Tjeneste, stødte sammen med den spanske Hær i Aug. 1622 ved *Fleurus*, deltog i det Rytterangreb, der sprængte den, vendte hjem og var 1623—25 Hofjunker, deltog som Oberst i den nedersachsisk-danske Krig, udmærkede sig 1626 ved Erobringen af en Række Fæstninger i *Schlesien*, var den eneste danske Fører, der holdt Stand mod *Wallenstein* ved *Bernstein*, men fangedes og maatte betale 4000 Thlr. for at slippe fri, sendtes af *Christian IV* 1628 med Hjælpetropper til *Stralsund*, hindrede, at *Byen* overgav sig til *Wallenstein* og overdrog den til *Svenskerne*, deltog i Maj 1629 med *Christian IV* i et Indfald i *Slesvig* og slog en af *Wallensteins* Troppeafdelinger, der vilde undsætte *Gottorp*, tjente efter *Fredsslutningen* med et Par Regimenter i *Holland*, traadte som Oberst i kejserlig Tjeneste 1630 og naaede sine Ønskers Maal, at komme til at tjene under *Wallenstein*, deltog 1631 under *Tilly* i Erobringen af *Magdeburg*, var den eneste, der holdt Stand mod *Gustav Adolf* ved *Angern*, men maatte tilsidst vige, blev 1632 Generalvagtmeister og oprettede et *Kyrasseregiment* (de *Holckske* Ryttere), indtog Fæstningerne *Eger* og *Elbogen*, udnævntes til *Feltmarskal-Løjtnant* og indtog det meste af *Sachsen*, mistede i en Træfning Synet paa det venstre Øje, opstillede før Slaget ved *Lützen* 6. Nov. *Wallensteins* Trop-

¹⁾ Biogr. Leks. VII, S. 543 f. *Danmarks Adels Aarbog* XLII, S. 432.

per i Slagorden og førte i dette venstre Fløj mod Gustav Adolf. Kongen faldt, og Holck blev saaret, men holdt Stand, fulgte Hæren paa Tilbagetoget til Bøhmen, udnævntes i Dec. til Feltmarskal, ophøjedes 12. Maj 1633 til Rigs greve, benyttedes af Christian IV til diplomatiske Forhandlinger med Wallenstein og med Kejserhoffet, foretog 1633 Besættelsen af Sachsen, hvor Leipzig for tredje Gang i Løbet af to Aar maatte overgive sig til Holck, men døde 30. Aug. (9. Sept.) 1633 i Troschenreut ved Adorf i Voigtland; hans Lig førtes til Danmark og bisattes i Frue Kirke, hvorfra det atter blev bragt til Herrested Kirke ved Ravnholt. Han var Admiral *Richelieus* »5 Gange Tipoldefader«. Feltmarskal Holck ægtede 22. Juni 1628 paa Egholm *Hilleborg Krafse* til Egholm og Eskildstrup. Selv ejede han siden 1622 Ravnholt i Vinding Herred. Hun var Datter af *Christopher Krafse* til Egholm og *Dorte Andersdatter Banner*. Hun ægtede 1641 Frands Pogwisch og døde i Begyndelsen af 1661.¹⁾

Deres Søn, *Christian Christoffer Greve Holck*, fødtes 12.—13. Juni 1629, studerede udenlands, bl. a. i Leyden, blev 1656 Ritmester ved et Kompagni lolland-falsterske Sogneryttere, deltog i Felttoget i Skaane under Ulrik Christian Gyldenløve som Ritmester og Oberstvagtmester ved sjællandske Sogneryttere, blev 1660 Overfører ved Drabantgarden, deltog i Landgangen i Skaane 1676, naturaliseret som dansk Greve 25. Marts 1676, fik 5. Aug. 1676 Ordre til at afspærre Malmø, faldt 4. Dec. ved Lund. Han var gift med *Sophie Ulfeldt* til Orebygaard, f. 25. Jan. 1636, d. 24. April 1698, Datter af Lensmand paa Halsted Kloster, Hr. *Flemming Ulfeldt*, Corfitz Ulfeldts et Aar yngre Broder, og *Anne Elisabeth von der Groeben*, Datter af Jægermester *Christopher von der Groeben* til Vietze-

¹⁾ Biogr. Leks. VII, S. 552—56. Danmarks Adels Aarbog XLII, S. 435 f.

band og Gunderslevholm, og *Jytte Henriksdatter Gyldenstjerne*.¹⁾

Hr. Flemming Ulfeldt nedstammede fra *Esbern Snares Datter Cecilie* i hendes Ægteskab med *Anders Grosen*, og Admiral *Richelieu* nedstammer saaledes fra Danmarks mest berømte middelalderlige Slægt, hvor Navne som *Skjalm Hvide*, *Absalon*, *Esbern Snare* og *Andreas Sunesen* vil vedblive at lyse, derimod har Nutiden forkastet Saxo Grammaticus' Paastand om Skjalm Hvides Nedstamning fra Sagnhelten *Palnatoke*.²⁾

Greve Holck og Sophie Ulfeldts Søn, Greve *Flemming Holck*, født 19. Marts 1659, var Rytterofficer og tjente som Ritmester i Garden til Hest, da han 1692 blev Amtmand over Nyborg og Tranekjær Amter. Han blev myrdet 13. Juli 1701 af Skipper Mads Clausen og hans Folk i en Baad undervejs mellem Langeland og Nyborg, idet de vilde bemægtige sig hans Pengeskrin. Gennem hans Hustru *Margrethe Rodsteen*, Datter af Markor Rodsteen og Dorthe Sehested, kan saavel Admiral som Admiralinde *Richelieu* føre deres Aner op til *Gorm den Gamle*, saaledes som vist paa en Tillægstavle.³⁾

Deres Datter, Komtesse *Hilleborg Holck*, var i sit Ægteskab med Admiral *Christian Lerche* Moder til Admiral *Richelieu*s Tipoldefader, Gehejmeraad *Georg Flemming Lerche*.

RODSTEEN

Slægten Rodsteen, der uddøde her i Landet paa Mandsiden 1728 med Generalløjtnant Christian Rodsteen, hører til Danmarks middelalderlige Adelsslægter. Den kendes

¹⁾ Danmarks Adels Aarbog XLII, S. 436. Geneal, herald. Sel-skabs Specialia, adel. Slægter, Nr. 32 c.

²⁾ Danmarks Adels Aarbog XL, 499 ff.

³⁾ Samme XLII, S. 436 f.

100 Aar, før den antager fast Slægtsnavn, og har derfor utvivlsomt dannet dette efter sit Vaaben, der var en Trappe af tre eller fire røde Sten i Sølv-Felt og paa Hjelmen to af Sølv og Rødt delte Vesselhorn. Senere ændredes Hjelmtegnet til to jernklædte Arme, der holder et guldrammet Spejl.

Den første af Slægten skal have heddet *Niels Markorsen*, men der vides intet sikkert om ham. Han var Fader til *Jens Nielsen*, der levede 1512¹⁾ og var gift med *Ide Jensdatter* af Stjerne-Juel'ernes Slægt, hvis Fader, *Jens Juel* til Øgelstrup, skal have været Befalingsmand paa Skanderborg, hendes Moder, *Karen Fasti*, var Datter af *Christiern Arnesten Skram* og *Dorthe Juel* af Gl. Raasted i Ulfborg Herred.²⁾

Jens Nielsens Søn, *Markor Jensen*, var 1486 Foged paa Seilstrup, siges 1520 ikke at være takseret, men bød Kongen 12 Gylden, da alt, hvad han havde, var brændt for ham.³⁾ I 1532 var han Hovedsmand paa Togtet til Norge mod Kong Christiern. Hans Hustru, *Sophie Nielsdatter (Vognsen)* bragte ham Lengsholm i Horns Herred. Deres Søn,

Jens Markorsen til Lengsholm, nævnes hyppigt i Aarene 1527--67, men var død 1581. Hans Hustru, *Lisbet Knudsdatter Bille*, født 1524, død 1601, var Datter af Rigsraad, Hr. *Knud Bille* til Kjærsgaard i Vends Herred, og hans anden Hustru, *Birte Markvardsdatter Rønnow*.⁴⁾ Knud Billes Moder var en *Gyldenstjerne*, og gennem hende nedstammer baade Admiral Richelieu og hans Hustru, bl. a. fra de gamle danske Adelsslægter *Skinkel*, *Munk*, *Barsbek*, *Thott*, *Vendelbo*, *Rosenkrantz* og *Saltensee* og gennem Knud Bille bl. a. fra Adelsslægterne *Lunge*, *Galen* og *Bas-*

¹⁾ Danmarks Adels Aarbog, XXVIII, S. 391.

²⁾ Samme, XLIV, S. 8.

³⁾ Samme, XL, S. 555.

⁴⁾ W. Møllerup; Bille-Ættens Hist., I, S. 661 ff.

se. Ogsaa gennem Knud Bille kan Anerne føres tilbage til Gorm den Gamle.

Jens Markorsens Søn, *Markor Jensen* til Lengsholm og Tidemandsholm, døde 1598. Han var gift med *Agathe Pallesdatter van Mehlen* til Lundsgaard, var af en oprindelig fra Thüringen stammende Slægt, der alt nævnes 1229. Den havde Navn efter sit Stamslot Mila, og Navnet forekommer derfor i flere Former, Myla, von Myhlen, Mylan, Mien og van Mehlen, ligesom Slægten har bredt sig over Tyskland, Holland og Danmark.¹⁾

Deres Søn, *Steen Rodsteen* til Lerbæk, var under Krigen 1644 Kommandant paa Læsø og døde 1664, samme Aar som hans Hustru, *Margrethe Lagesdatter Urne*.

Deres Søn var Admiral *Markor Rodsteen*, født 1625, der 1677 deltog i Slaget i Kjøgebugt og 1678 i Erobringen af Rygen. Efter sin Afsked af Søetaten blev han Amtmand over Skanderborg Amt. Han døde 1681 i Kjøbenhavn og blev begravet med stor Pomp. Hans første Hustru, *Dorthe Christensdatter Sehested*, døde i Barselseng med Datteren *Margrethe*, der var Moder til Admiral *Christian Lerche*, hvis Søn, Gehejmeraad *Georg Flemming Lerche*, baade var Admiral og Admiralinde Richelieus Tipoldefader.

von KROGH

Stamfaderen for denne Slægt, *Jürgen von Kroge*, var 1645 Kaptajn for et i Glückstadt liggende Kompagni. Han blev gift 1604 i Lybæk med *Catharina Hansdatter von der Lüh*e, men hvorvidt hun eller en tidligere Hustru, *Abigael von Kampen*, var Moder til efterfølgende²⁾ kan ikke afgøres:

¹⁾ Danmarks Adels Aarbog XXI, S. 282.

²⁾ Samme XV, S. 280, og XXXII, S. 595. Bernt Moe: Tidsskr. for den norske Personalhist., Ny Række, S. 235.

Berent von Kroge, født i Lybæk, kom med de bremiske Hjelpetropper 1644 til Danmark som Kaptajn, senere til Norge, var 1662 Stadskaptajn og 1663 Stadsmajor i Trondhjem. Hans anden Hustru, *Alida von Bolten*, døde 9. Aug. 1688 i Trondhjem. Hun var Datter af Borgmester i Bremen *Diderich v. Bolten* og *Lucretia v. Tillings*.¹⁾

Deres Søn, *Georg Friderich von Krogh*, født 1653 i Trondhjem, tjente 1670—75 Kejseren, Kurfyrsten af Pfalz og en Hertug af Lothringen som Frivillig og ansattes ved sin Hjemkomst som Gefreiter-Korporal ved Brockenhuus Regiment, deltog i Wismars Belejring, blev 1676 Fændrik og Løjtnant, deltog bl. a. i Stormen paa Christianstad, Slaget ved Lund etc., blev 1677 Regimentskvartermester, bi-vaanede Christianstads Belejring, blev 1678 forflyttet til Norge og ansat som Kaptajn ved trondhjemske Regiment, forsattes 1680 til bergenhusiske Regiment, hvor han 1696 forfremmedes til Major, 1704 til Oberstløjtnant og 1710 til Oberst og Chef for Regimentet, to Aar senere tog han sin Afsked og døde 2. Okt. 1721 i Bergen. Han ejede og beboede Gaarden Talle i Lysters Præstegjeld i Indre Sogn. 1681 holdt han Bryllup med *Birgitte Christophersdatter Munthe*.²⁾

Deres Søn, *Georg Frederik v. Krogh*, fødtes 29. Jan. 1687 i Bergen, begyndte Soldatertjenesten, da han var 17 Aar, og var i 1713, da han kom til Danmark for at tage Del i Krigen i Sønderjylland og Nordtyskland, Premierløjtnant. Under Krigen var han Generaladjutant hos sin Regimentschef, Generalmajor F. C. Cicignon. 1716 blev han Kaptajn, 1724 Major og Chef for Trondhjems Garnisonskompagni, 1731 Oberstløjtnant, 1740 Oberst og Chef for 1. vesterlenske Regiment, 1752 Generalmajor, 1753 Kommandant paa Fredriksten, 1758 kommanderende General nordenfjelds og 1764 tillige Kommandant i Trondhjem. Endelig

¹⁾ Moe, I. c., S. 236.

²⁾ Moe, I. c., S. 237. Adelsaarb. XV, S. 281.

blev han 1759 Generalløjtnant (Ekscellence), 1760 hvid Ridder (Storkors) og valgte til Motto: Pro Rege et Patria.¹⁾ Han afskedigedes 1765 med 1500 Rdl. aarlig i Pension²⁾ og døde 29 April 1768 i sit 82. Aar paa Gaarden Øje i Melhus Præstegjeld og bisattes 13. Maj i Trondhjems Domkirke. Hertil var Liget bragt ad Søvejen. Ved dets Ankomst paa Holmen var Flaget hejst, og da Liget kom lige udfor Fæstningen, faldt Flaget paa halv Stang, og der affyredes 9 Skud. Da Liget havde passeret Elos Mundingen, hejstes Flaget atter. Derefter lagde man til Land med Liget ved Toldboden, hvortil det førtes af 8 Matroser i hvide Skjorter, sorte Fløjelskasketter med hvid Sløjfe og sort Skærf om Livet, foruden Styrmanden og 4 Dragonunderofficerer, som havde Vagt ved Liget, ligesom Kaptajnerne Vind og Motzfeldt ledsager det. Ved Toldboden blev det modtaget af den nærmeste Familie og sat paa Ligvognen af 12 Kaptajner. Foran Ligvognen blev Ridderordenen af Dannebrog baaret paa en rød Fløjelspude med Guldkiplinger om, dernæst Kommandostaven, ført af Oberstløjtnanterne Wacknitz og Rosenkrantz; efter Liget fulgte det »højadelige« Følge. Da den høje Suite passerede Hovedvagten, blev der præsenteret Gevær af en Parade in duplo. Ved Domkirken blev Liget modtaget af Marschallerne og hensat i sit Hvilested, medens mangfoldige Tilskuere saa til.³⁾

Generalløjtnant v. Kroghs Hustru, *Hedwig Augusta v. Brüggmann*, var Søster til Frederik Vs Yndling, Greve *Adam Gottlob Moltkes* første Hustru.

Deres Datter, Geheimeraadinde *Lerche*, var en af Admiral *Richelieus* Tipoldemødre.

¹⁾ Adressekontorets Efterretn. 1768, Nr. 50.

²⁾ Moe, I. c., S. 238. Biogr. Leks.

³⁾ Adressekontorets Efterretninger 1768, Nr. 53. Adelsaarb. XV, S. 296.

MUNTHE

En *Giert* [*Christophersen?*] *Morgenstierne*, om hvem el-
lers intet vides, maa antages at have været gift med en
Datter [*Birgitte?*] af Hr. *Christopher Eriksen Glad*, der
døde 1630 som Sognepræst i Vaage. Gierts Slægt menes
iøvrigt at være kommen fra Sverige og beslægtet med den
svenske Familie *Morgonstierna* i Vestmanland, der blev
adlet 1645, men allerede uddøde 1724.¹⁾ *Giert Morgen-*
stierne var Fader til *Christopher Giertssøn Morgenstierne*,
der var født 3. Jan. 1619. Han vides før 1648 at have været
Foged i Indre Sogn og boede en Tid paa Fogedgaarden
Rutle i Sogndal, men købte 1653 en større Part af Gaar-
den Flahammer inderst ved Sognefjorden i Lysters Præ-
stegjeld og var 1653 eneste Bruger af Gaarden, hvis for-
skellige Dele han efterhaanden erhvervede, ligesom han
ogsaa købte den store Nabogaard Søvdø. Han ejede ogsaa
meget andet Jordegods i Sogn og var en særdeles velstaa-
ende Mand. Han var saaledes blandt de 120 Mand i Riget,
der i Anledning af Felttoget i Skaane blev ansat til 90 Rdl.
aarlig i Krigsstyr eller 1 Rigsort daglig. Han holdt Stue-
pige, »Hofmand« (Fogedfuldmægtig eller Skriverkarl),
Kokkepige samt til Avlingen 4 Drenge (Karle) og 3 Piger.
Giert Morgenstierne døde 12. Nov. 1679 i sit 61. Aar og
blev bisat ved Dale Kirke i Lyster. Omkring 1656 var han
bleven gift med *Birgitte Munthe*, f. 26. Juni 1634, der blev
Enke, da hun var 45½ Aar, og døde 74 Aar gammel 23.
April 1708. Paa hendes Kiste læstes:

»Har Dyd og Guds frygt havt tillige Hjærte-Bolig
Og med Oprigtighed i et Bryst huilet rolig
Da var det visselig i dennes yndig Sjæl etc.«

¹⁾ E. A. Thomle og Finne-Grønn: Norsk Tidsskr. for Genea-
logi, Personalhist. etc. III, S. 32 ff.

²⁾ Hartvig Munthe: Familien Munthe S. 103 ff., 69.

Hun var Søster til *Ludvig Holbergs* Bedstemoder og Admiral *Richelieus* Tipoldemoder, Geheimeraadinde *Lerche*, f. v. *Krogh*, bliver altsaa *Ludvig Holbergs* Næstsøskendebarn. Iøvrigt var hun Datter af Hofprædikant hos Kong Christian IV, siden Biskop i Bergen, Magister *Ludvig Munthe* og *Ingeborg Sørensdatter Friis*, hvis Moder var en Søster til Ærkebisp *Hans Svane* og Datterdatter af kgl. Historiograf *Hans Svaning*.¹⁾

Christopher Morgenstjerne og Birgitte Munthes Datter, Oberstinde v. *Krogh*, var Moder til Generalløjtnant *G. F. v. Krogh*, hvis Datter, Geheimeraadinde *Lerche*, var en af Admiral *Richelieus* Tipoldemødre.

BRÜGMANN

Denne Slægt siges at nedstamme fra en fransk Adels-slægt du Pont, hvis Stamfader for sit tapre Forsvar af et Pas med seks Broer blev adlet og fik til Skjoldmærke en krum Bro over et Vand, paa Hjelmen en haly Vildmand holdende tre Blomster i højre Haand. Den maatte for Religionens Skyld forlade Frankrig. Stamfaderen til den danske Linje var dansk Oberst til Hest *Johan Bruch*, der var gift med *Cathrine Müller*, som døde 1. Maj 1669 i Glückstadt. Deres Søn, *Peder Eberhard Brügmann*, var gift med en Datter af Amtsskriver *Frands Henrik von der Lieth*.

Deres Søn, *Nicolaus Brügmann* til Ulriksholm og Østergaard, fødtes 16. Sept. 1632, var Etats-, Kancelli- og Regeringsraad i Glückstadt og blev 1670 Amtsforvalter over Steinburg og Segeberg Amter. Sammen med en Broder op-

¹⁾ Som et Kuriosum kan tilføjes, at Admiral *Richelieus* Slægtskab med denne *Pieces* Forfatter kan udregnes gennem kgl. Historiograf *Hans Svanings* Hustru, der var Datter af Borgmester *Søren Jacobsen Stage* i Ribe. Saavidt erindres kan ogsaa Admiralens Slægtskab til *Hans Tavsens* og *Anders Sørensen Vedels* udregnes herigennem.

toges han 13. Feb. 1680 i den danske Adelsstand. Han anvendte mange Penge paa Saltsyderi og døde 14. Feb. 1682. Med sin første Hustru, *Gesilla Hausmann*,¹⁾ (en Søster til siden nævnte Gehejmerraad Caspar Hermann Hausmann), som han ægtede 1665, da hun var 16 Aar gammel, havde han 6 Børn, hvoraf det 6. kostede Moderen Livet, da hun var 23 Aar gammel, 1672. 4 Aar senere ægtede han *Hedevig Spend*, der efter hans Død giftede sig med Kommandant i Danzig, Oberst *Jacob v. Kampen*. Hun var Datter af Provst *Christen Nielsen Spend* i Vordingborg, der var en erfaren Chymicus og en lærd Mand, men dog vilde have Latinen afskaffet i Skolerne,²⁾ og vistnok hans første Hustru, *Mette Jacobsdatter*, der tilhørte en Præsteslægt, der kan forfølges omtrent til Reformationen.³⁾ Af det sidste Ægteskab var Oberst *Godske Hans Brügmann*⁴⁾ til Ulriksholm og Østergaard, der var født i April 1677. Han blev 21 Aar gl. Kaptajn i Generalstaben, var under Felttoget i Hertugdømmerne i 1700 Generaladjutant hos Hertug Ferdinand Wilhelm af Württemberg Teck og samme Aar Kaptajn i Bataillon Prins Georg i kejserlig Sold i Italien. 1707 fik han Afsked som Oberstløjtnant.⁵⁾ Med sin første Hustru, *Margrethe Vilhelmine Hausmann*, havde han Datteren, Generalinde *v. Krogh*, hvis Datter, Geheimeraadinde *Lerche*, var en af Admiral *Richelieus* Tipoldemødre. Iøvrigt nedstammer en Række Medlemmer af danske og fremmede Adelslægter fra den Brügmann'ske Slægt, saaledes Grene af Adelslægterne Nørkenchrone, v. d. Osten, Bülow,

¹⁾ Personalhist. Tidsskr. 1, V, S. 192 og 2, I, S. 133. Danmarks Adels Aarbog VIII, S. 83. Vedel Simonsen: Elvedgaards Historie II, S. 138. Zeitschr. d. Gesellsch. f. Schleswig. Holstein. Geschichte XLVIII, S. 84 og 387.

²⁾ Wibergs Præstehistorie III, S. 624 f., Hist. Tidsskr. 7, IV, S. 23. Personalhist. Tidsskr. 6, VI, S. 286 og 7, V, S. 195.

³⁾ Wibergs Præstehist. III, 445, Kirkehist. Saml. 3, II, S. 201.

⁴⁾ Familien Scheel, S. 57 f.

⁵⁾ Hirsch: Militärpersonalia.

Lüttichau, Neergaard, Knuth, Schøller, Grevenkop-Castenschield, Bartholin, v. Krogh, Tillisch, Schack, v. Heinen, Ahlefeldt, Linstow, Stockfleth, Rosenørn, Hedemann, Kaas, Moltke, Lasson, Benzon, Mylius, Sérène d'Acqueria, Mannersträhle, Bardenfleth, Wedel Jarlsberg, Hegermann-Lindencrone, Hoppe, v. Kessel und Zeutsch, Castenschield, v. Scholten, Flindt, Reedtz, Moltke-Bregentved, Moltzan, Wedderkop, Bille-Brahe, Levetzau etc.

HAUSMANN

Etatsraad, Amtmand *Daniel Hausmann* i Segeberg var gift med *Margrethe Pape*, der med Frederik III, medens han var Fyrstebiskop i Bremen, havde faaet Sønnen *Ulrik Frederik Güldenløwe*.¹⁾ Efter at dennes Søn, *Woldemar Løwendal*, 1682 var bleven *Baron af Løwendal*, fik *Margrethe Pape* 15. Sept. 1683 Friherre-Patent og tildeltes det friherrelige Løwendalske Navn og Vaaben.²⁾

Hendes Søn med Hausmann, *Caspar Herman Hausmann*, f. 10. Jan. 1653 i Segeberg, deltog som ung Mand i den skaanske Fejde. Han var allerede 1678 Oberstløjtnant og førte under Krigen en Dragoneskadron, han selv havde oprettet. Han blev saaret ved Rygens Erobring 1678. I 1680 kom han til Norge, hvor hans Halvbroder, Güldenløwe, var Statholder, her blev han 1681 Oberst og Chef for det akerhusiske Regiment, skønt han kun var 28 Aar gammel. 1696 blev han Brigadér og 1703 Generalmajor; han regnedes paa den Tid til den norske Armés dygtigste Førere, var tjenstivrig og fyrig, men alt for dumdristig. 1712 blev han kommanderende General i Norge, men afskedigedes i 1716 og udnævntes til Gehejmeraad. Han gav sig en Del af med

¹⁾ Personalhist. Tidsskr. 8, II, S. 1. Geneal. herald. Selskabs Specialia: Adelige Slægter XII.

²⁾ Thiset og Wittrup: Nyt dansk Adelslexikon, S. 182.

Bjergværksdrift, indrettede Ejdsfos Jærnværk og fik 1703 Monopol til i 12 Aar at indføre Staal og anlægge Staalværker, ligesom han havde Andel i Aardals Kobberværk. Han døde 9. Sept. 1718 i Christiania.¹⁾ Hans Hustru, *Karen Toller* (f. 1662, d. 13. Aug. 1742) var Datter af Assessor i Overhofretten, Vicelagmand i Tønsberg *Niels Toller* og *Kirsten Andersdatter Tonsberg*, der ligesom sine Søskende havde faaet Navnet Tonsberg efter deres Fødested Tønsberg, hun var Datter af Assessor i Overhofretten, kgl. Kommissarius *Anders Matsen* og *Karen Olufsdatter Stranger*.²⁾

Gehejmeraad Hausmanns og Karen Tollers Datter, *Margrethe Wilhelmine v. Hausmann*, blev gift med Oberst *Godske Hans Brüggmann* til Ulriksholm og Østergaard, og en Søn, Oberst *Christian Ulrik v. Hausmann* (d. 1732) blev gift med Etatsraad *Christian Lerches* Enke, *Sophia Ulrica v. Reichow*. *Godske Hans Brüggmann* var Fader til Generalinde *v. Krogh*, hvis Datter, Gehejmeraadinde *Lerche*, var en af Admiral *Richelieus* Tipoldemødre.

LEVETZOW

Allerede 1219 forekommer *Henricus Leuzowe*, der bevidner Biskoppen af Schwerins Salg af Indtægterne af Landsbyerne Krempin og Schmakentin til St. Johannes Kloster i Lübeck,³⁾ men han er dog næppe Fader til *Guntherus de Levetzow*, der 1266 er Vidne ved en Overenskomst mellem Fyrst Heinrich af Mecklenborg og Byen Wismar. Fra den sidste nedstammede (maaske en Søn?) antagelig Ridderen *Arnold v. Levetzow*, der 1303 er Vidne

¹⁾ Biogr. Leks. VII, S. 163 f. Thomle og Finne-Grønn: Norsk Tidsskr. f. Genealogi etc. I, S. 274.

²⁾ Personalhist. Tidsskr. 2, III, S. 26.

³⁾ v. Levetzowsche Familienblätter, S. 41 og 300.

ved Udstedelsen af et Gælds-brev fra Kong Erik Menved til Staden Rostock, og som døde kort før 10. April 1309.¹⁾

Hans Søn, Ridderen *Günther v. Levetzow*, bevidnede 1322 Forbundet mellem Herrerne af Werle og Hertugerne af Stettin,²⁾ ledsagede 1324 Herrerne af Werle til Vordingborg, hvor der 10. Juni sluttes Overenskomst med Kongen af Danmark, er 1329 i Fyrst Johans Følge i Güstrow, er 1332 fyrstelig Raad, da han bevidner Fyrst Johan II af Werles Deling af Pantegodset Priegnitz med hans Nevø, Johan III, og døde vist før 1338.³⁾

Hans Søn, *Arnold v. Levetzow*, nævnes 1338 blandt Fyrsten af Werles Vasaller, var fyrstelig Foged i Landet Kalen, var 1342 fyrstelig Raad, men kun Væbner, boede 1360 paa Markow, betegnes 1371 som »olde Arnold Levetzow«.⁴⁾

Hans Søn, *Günther v. Levetzow* til Schorrentin, var 1366 Ridder.

Dennes Søn, *Hinrich v. Levetzow* til Markow, nævnes 1403, og

hans Søn, *Diederich v. Levetzow* til Mistorf og Markow, 1437.

Dennes Søn, *Hinrich v. Levetzow* til Mistorf og Markow, nævnes 1453 og 1493.

Han var gift med *Dorothea v. Rantzow*.

Deres Søn, *Vicco v. Levetzow* til Mistorf og Markow, nævnes 1495 og 1538. Han var gift med *Margarethe Hansdatter Reventlow* af Schwasdorf.

Deres Søn, *Hinrich v. Levetzow* til Mistorf og Markow, nævnes 1530, 1535 og 1568. Han tjente ved Hertug Albert af Mecklenborgs Hof og faldt i Ungarn mod Tyrkerne. Han var gift med *Anna v. Schmecker*, Datter af *Heinrich*

¹⁾ v. Levetzowsche Familienblätter, S. 56.

²⁾ Danmarks Adels Aarbog VII, S. 315.

³⁾ v. Levetzowsche Familienblätter, S. 24.

⁴⁾ Samme, S. 56 og 62 f.

v. Schmecker paa Gross Wüstenfelde og Pütschau og *Il-sabe v. Hahn* af Huset Soltzau.¹⁾

Deres Søn, *Hinrich v. Levetzow* til Mistorf og Markow, død 1609, var gift med *Sophie von Albenschleben*, Datter af *Reimer v. Albenschleben* til Calme, Regers og Magdeberg, og *Catharina v. Schulenburg*.

Deres Søn, *Hinrich v. Levetzow* til Mistorf, Gross og Klein Markow, Gross Grabow, Hoppenrade, Lüdershagen m. m., f. 1597, blev 1639 mecklenborgsk Landraad, var Provisor for Klosteret Riebnitz og Assessor ved Land- og Hofretten, død 1665. Med sin første Hustru, med hvem han blev gift 8. Nov. 1618, *Leveke Dorothea v. Cölln*, f. 1602, d. 16. Dec. 1637, Datter af mecklenborgsk Kaptajn *Gerhard v. Cölln* paa Grabow, og *Lucia v. Bülow* af Karschitz, havde han flere Børn, deriblandt

Joachim Diederich v. Levetzow til Mistorf, Lelkendorf, Gross Grabow, Lüdershagen, Hoppenrade og Cölln, f. 1628, d. 1706, mecklenborgsk Kammerraad og Kaptajn, gift med *Ida v. Brockdorff*, Datter af *Theodosius v. Brockdorff* paa Vindeby og *Emerentia v. Buchwald* fra Bülck.

Deres Søn, *Gert Detlev v. Levetzow* til Gross Grabow og Hoppenrade, død 1699, ægtede 1689 *Anna Catharina von Brømben* af Gereby, f. 13. Marts 1667, d. 1723 i Rostock, hvor hendes Gravsten findes i Marie Kirken.²⁾ Hun gav 1702 Prædikestolen til Lüdershagen Kirke.³⁾

Deres Søn, *Hans Heinrich v. Levetzow* til Hoppenrade, Schorrentin, Schwarzenhof, Schwiesel med Gross Büzin, Lüdershagen og Klein Grabow, død 12. Jan. 1761, gift med *Anna Dorothea Berend Hartvigsdatter v. Plessen* af Gottesgabe, død 19. Feb. 1739.

Deres Søn var *Heinrich v. Levetzow*, der fødtes 4. Okt. 1734. Han blev fra sin tidlige Ungdom knyttet til Enke-

¹⁾ Ny kgl. Saml., Fol., 782.

²⁾ v. Levetzowsche Familienblätter, S. 57.

³⁾ Samme, S. 77.

dronning Sophie Magdalenes Hof, først som Kammerpage, senere som Hof- og Kammerjunker, derefter fra 1765 som Overjægermester og fra 1768 tillige som Hofmarskal. Efter hendes Død var han 1770—1809 Jægermester over Hørsholm Amt og var desuden 1770—1805 Amtmand over Frederiksborg, Kronborg og Hørsholm Amter. Han var tillige Overstutmester 1771—1805, Medlem af Direktionen for Veterinærskolen 1777—1805 og af Direktionen for Stutterierne 1789—1805. Han blev Kammerherre 1766, fik Ordenen de l'union parfaite 1768 og blev Aaret efter hvid Ridder (Storkors), Geheimeraad 1776, naturaliseret som dansk Adel 3. April 1776, blev endvidere 1790 Geheimekonferensraad og 1810 Ridder af Elefanten. Han ejede Kokkedal, som nu er i hans Ætling, Admiral Richelieus Besiddelse, og døde 24. Marts 1820 i Hillerød. Han viste stedse stor Omsorg for Befolkningens Vel i sine Amter, nærede varm Sympati for de reformatoriske Bestræbelser paa Landbrugets Omraade og indlagde sig megen Fortjeneste som Formand for Kommissionen ang. Fæstebøndernes og Husmændenes Vilkaar paa Frederiksborg og Kronborg Amter.¹⁾

Med sin Hustru, Komtesse *Frederikke Louise Schaffalitzky de Muckadell*, havde han bl. a. Datteren *Friderica Elisabeth Christiane v. Levetzow*, der var gift med Oberstløjtnant *Jacob Friderich Ferdinand Lerche* og Oldemoder til Admiral *Richelieu*.

v. BRØMBSSEN

Det fortælles, at denne Slægt oprindelig hed von der Netze og havde Navnet fra et adeligt Gods en god Milsvej fra Lüneburg, men fik Navnet forandret, fordi en vis Fyr-

¹⁾ Biogr. Leks. X, S. 244.

ste en Gang brød en Landse med et af Slægtens Medlemmer, der traf Fyrsten, som vredt udbrød: Du stichst wie eine Brömbse. Siden beholdt han dette Tilnavn. I Virkeligheden er Navnet vel snarest afledet af Bremen. Flere af Familien er blevet adlede.

Diederich v. Brømbesen kom 1281 fra Bremen til Lüneburg, nævnes 1290, 1318 og 1322, var gift med *Gerdrut* og havde Datteren:

Margareta, død før 1356, der var gift med en vis *Henrich*, med hvem hun havde

Diederich v. Brømbesen, der var Raadmand i Lüneburg 1371 og døde 1400.

Hans Søn, *Diederich v. Brømbesen*, var Raadmand 1433—54 og døde 1460. Han var gift med *Gesche v. Tøbring*, Datter af Senator Lütke v. Tøbring. Deres Søn:

Henrich v. Brømbesen, Dr. jur., drog 1472 til Lybæk, hvor han 1477 blev Raadmand og senere Borgmester. Han døde 6. Juni 1502 og var Fader til

Diederich v. Brømbesen til Eekhorst og Klein Steinrade 1470, Kaptajn i Mølln, Raadmand i Lybæk 1506, død 1508, gift med *Margareta Behr*, Datter af Senator Joh. Behr. Deres Søn:

Henrik v. Brømbesen til Klein Steinrade, Raadmand i Lybæk 1541, død 18. Okt. 1563, gift 1539 med *Magdalena Lüneburg*, Senator Joh. Lüneburgs Datter. Deres Søn:

Diederich v. Brømbesen til Stockelsdorff og Klein Steinrade, f. 1540, Raadmand i Lybæk 1570, Borgmester 1585, d. 18. Aug. 1600. Hans Søn:

Henrik v. Brømbesen til Stockelsdorff og Crumesse, f. 1569, Raadmand 1610, d. 1632. Hans Søn:

Diederich v. Brømbesen til Stockelsdorff, Grosser Steinrade, Roggenhorst og Schönböken, f. 1602, Raadmand 1644, d. samme Aar, gift med *Margareta Lüneburg*, d. 26. April 1662, Senator Joh. Lüneburgs Datter. Deres Søn:

Hans v. Brømbesen til Gereby i Svansen, f. 18. Okt. 1629,

d. 8. Marts 1677, gift 1662 med *Anna v. Dorne*, d. 1668, Datter af Iybækssk Konsul Hermann v. Dorne.

Deres Datter: *Anna Cathrine v. Brømbesen* var Moder til *Hans Heinrich v. Levetzow*, hvis Søn, Gehejmekonferensraad *Heinrich v. Levetzow*, var en af Admiral *Richelieus* Tipoldefædre.¹⁾

v. PLESSEN

Denne Slægts Stamfader var Ridderen *Helmold v. Plessen*, der nævnes 1266,²⁾ hans Søn, *Helmold v. Plessen* sen., nævnes 1296.

Dennes Søn, Ridderen *Reimer v. Plessen* til Bruel, nævnes 1326 og 1340.

Hans Søn, Ridderen *Johann v. Plessen*, nævnes 1350 og 1373.

Dennes Søn, *Bern v. Plessen*, var den første i Slægtsrækken, der ejede Müsselmow.

Hans Søn, *Henneke v. Plessen* til Müsselmow, var gift med en *v. Platen*.

Deres Søn, *Bernhardus v. Plessen* til Müsselmow og Wendorf, var gift med *Magdalena v. Sperling* fra Schlagenstorf, hvis Søn:

Claus v. Plessen til Müsselmow og Wendorf, levede 1550 og var gift med *Ilsabe*, Datter af *Georg Raben* til Stütcke og en *v. Plato* fra Lüneburg.

Deres Søn, *Bernhard v. Plessen* til Müsselmow og Wendorf, levede 1574 og havde tillige Barnekow i Pant. Med sin første Hustru, *Catharina*, Datter af *Hans v. Sperling*

¹⁾ I. H. Büttner: Genealogiæ der vornehmsten Lüneburgischen Adelichen Patricien-Geschlechter. Enkelte Personer af Slægten nævnes i Schlesw.-Holstein.-Lauenburg. Provinzialberichte.

²⁾ Geneal. herald. Selskabs Specialia, adelige Slægter P., Nr. 5. Benzons Stamtavler over danske Adelsslægter i Rigsarkivet.

til Rütting og *Clara v. Pogwisch* fra Oevelgönne, havde han Sønnen *Heinrich v. Plessen*, der ligeledes havde Barnekow i Pant og 1596 af sine Brødre blev udkøbt af de fædrene Len. Han var gift med *Eva*, Datter af *Daniel v. Plessen* til Steinhausen og Hoikendorf og *Margrethe v. Krosegk*. Deres Søn:

Cort Valentin v. Plessen til Grüssow, Rätgendorf og Müßelmow var Præsident i den mecklenborgske Land- og Hofret i Parchim. Han døde i Okt. 1678 eller 79 og havde med sin anden Hustru, *Anna Sophia*, Datter af *Cord v. Pentz* til Velsrade og *Cathrine v. Bülow* fra Plüskow, Sønnen *Bernhard Hartvig v. Plessen* til Retchendorf og Gottesgabe var Fader til Fru *Anna Dorothea v. Levelzow*, hvis Søn, Gehejmekonferensraad *v. Levelzow*, var en af Admiral *Richelieus* Tipoldefædre.

V. BÜLOW

Den ældste af denne vidt udbredte Slægt, man kender, var Ridderen *Heinrich v. Bülow*, der levede 1255, men var død 1262. Hans Søn:

Ridderen *Heinrich v. Bülow*, nævnes 1266 og 1310. Med sin første Hustru, *Margaretha*, var han Fader til

mecklenborgsk Ridder og Raad *Gottfried v. Bülow*, der nævnes 1302 og 1335, men var død før 1349. Ogsaa hans Hustru hed *Margarethe* og var død før 1323.

Deres Søn, *Heinrich v. Bülow*, var den første i Slægtsrækken, der ejede Plüskow, han var ligeledes mecklenborgsk Raad og bar Tilnavnene »Kolvenacke«, hvis Oprindelse ikke kan tydes, og »den tapre Ridder«. Han havde Wittenburg, Hugenow, Grevesmühlen, Plau, Krakow og Gadebusch i Pant, nævnes 1339 og var død 1381.¹⁾

¹⁾ Bülowisches Familienbuch, 1, I, S. 26.

Hans Søn, *Claus v. Bülow* til Plüskow, var Fader til¹⁾ *Heinrich v. Bülow* til Plüskow, der var Vidne i talrige Retssager 1422—78, nævnes som hertugelig Raad 1453—66 og stod i høj Gunst hos Hertug Heinrich IV («der Dicke») af Mecklenborg, der skænkede ham Gersdorf, han var tillige Hauptmann i Grevismühlen og havde Wittenburg i Pant samt var gift 2den Gang med *Anna v. d. Lühe*, der døde 1468.²⁾ Deres Søn var:

Vicco v. Bülow til Plüskow, der nævnes 1481 og 1506 og var gift med *Armgard v. Sperling* af Huset Rüting.³⁾ Deres Søn:

Hans v. Bülow til Plüskow og Gersdorf, nævnes 1516 og 1558. Han var gift med *Catharina v. Plessen*, Datter af Oberst *Bernhard v. Plessen* til Arpshagen og *Anna v. Penz*.⁴⁾ Deres Søn:

Jürgen v. Bülow til Plüskow var Kammerjunker hos Hertug Hinrich af Mecklenborg, deltog 1555 i en Turnering i Wismar, drog med Hertug Christoph til Livland, var til Stede paa Landdagen i Sternberg 1589 og døde 24. Juli 1605. Gravsten over ham og Hustru findes i St. Jürgens Kirke i Wismar. Hun hed *Margaretha v. Mörder*, Datter af *Johannes v. Mörder* til Datschow og Todenhagen i Pommern og en *v. Arnim* af Huset Løwenwalde. Deres Søn:

Jürgen v. Bülow til Gersdorf, Plüskow, Harkensee og Rosenhagen nævnes 1590 og 1628. Han var gift med *Anna v. d. Lühe* af Huset Buschmühlen.

Deres Søn, *Vicco v. Bülow* til Gersdorf og Körchow, fødtes 24. Dec. 1620, studerede i Rostock, rejste 1643—45 i Hertug Christian af Mecklenborgs Følge gennem Nederlandene til Frankrig, levede siden paa sine Godser, død 1.

¹⁾ Bülowsches Familienbuch, 1, I, S. 237. Tab. I, Ast. B, Nr. 78.

²⁾ Samme, 1, I, S. 230 f.

³⁾ Samme, 1, I, S. 232.

⁴⁾ Samme, 1, I, S. 233.

April 1695.¹⁾ Han blev gift 1653 med *Dorothea v. Oertzen* af Huset Gerdshagen. Hans Datter:

Maria v. Bülow var Moder til *Anne Dorothea v. Plessen*, der i sit Ægteskab med *Hans Henrich v. Levetzow* var Moder til Gehejmekonferensraad *Heinrich v. Levetzow*, som var en af Admiral *Richelieus* Tipoldefædre.

SCHAFFALITZKY de MUCKADELL

Slægten *Pschovvolizky* regnedes til de fornemste blandt de mähriske Slægter. Dens Stamsæde Muckodiel (*Muckathell*), der laa i Nærheden af Brünn, mellem Auspitz og den polske Grænse, blev dog allerede ødelagt ved Hussiternes Indfald i Mähren 1418—38, og om de ældste Led haves ingen sikre Efterretninger. Den direkte Slægtslinje kendes kun fra Midten af det 16. Aarhundrede, efter at Slægten var udvandret til Württemberg og havde antaget Navnet *Schaffalitzky von Muckodell*.

Den begynder med *Sebastian Schaffalitzky von Muckodell*, f. 1551 i Mähren, der i sit 12te Aar kom til Grev Albrecht af Löwensteins Hof og siden i Huset hos Kunz von Feldberg, blev derpaa Page hos Hertug Ludvig af Württemberg, tjente først paa spansk Side i Nederlandene og deltog i Krigen mellem Spanien og Portugal, blev i 1580erne Amtmand over Zabergau i Württemberg, købte omtrent 1590 en Del af Godset Freudenthal, der som rigs-umiddelbart hjemlede ham Friherretitlen, var Inspektør over alle Fæstninger og Munitionen i Württemberg, tog 1608 paa Hertug Johan Frederiks Vegne Württemberg til Len af Kejseren, var 1618 blandt dem, der opvartede Prinsesse Elisabeth Margrethe af Hessen, Hertug Ludvig Frederiks trolovede Brud, da hun overnattede med sine Foræl-

¹⁾ Bülowisches Familienbuch 1, I, S. 238.

dre i Unterönisheim; han døde 24. Nov. 1624 paa Freudenthal, og hans og Hustrus Ligsten findes i Kirken St. Johann i Brackenheim. Gift 1581 med Hofdame ved det Hennebergske Hof i Schlesien, *Benigna v. Griesheim*, død 19. Feb. 1633, Datter af *Hans Georg v. Griesheim* og *Catharine von Wangenheim*. Deres Søn:

Conrad Schaffalitzky von Muckodell, fødtes 5. Nov. 1595 i Brackenheim, var Page hos Hertug Achilles og studerede med denne i Kollegiet i Tübingen, Kammerjunker hos Hertug Johan Frederik, gik i venetiansk Tjeneste, hvor han førte et Frikompagni, var Amtmand i Zabergau, senere i Besigheim, flygtede under Trediveaarskrigen med Brødrene til Strassburg, død 11. Juli 1649, begravet i Hospitalskirken i Stuttgart. Med sin første Hustru, *Anna Barbara Jäger von Gärtringen*, hvem han havde ægtet 1620, og som døde 11. Dec. 1640, havde han Sønnen:

Georg Conrad Schaffalitzky von Muckodell, født 1635 i Strassburg, der i sit Ægteskab med *Veronica Magdalene von Rathsamhausen* var Fader til:

Heinrich Bernhard Schaffalitzky de Muckadell, der fødtes 8. Maj 1681 i Strassburg, kom til Danmark som Page hos Hertug Ferdinand Wilhelm af Württemberg og ansattes 1700 i Livregiment Dragoner som Fændrik, 1701 blev han Løjtnant i Livregiment Dragoner i kejserlig Sold i Ungarn og Italien, 1702 Kaptajn, kom 1703 til andet Dragonregiment, med hvilket han 1709 vendte hjem til Danmark, det følgende Aar blev han Major i 1. sjæll. nationale Rytterregiment, med hvilket han deltog i Felttogene i Skaane og Nordtyskland, blev 1712 Oberstløjtnant i 3. sjæll. nationale Rytterregiment, 1717 karakteriseret Oberst, 1723 Chef for 1. søndenfjeldske Dragonregiment, 1725 Chef for 1. fynske Dragonregiment, 1725 Brigadér, 1732 Generalmajor, 1744 Generalløjtnant, 1747 General af Kavalleriet og 1749 hvid Ridder; han døde 21. April 1751 i Næstved og blev begravet i St. Petri Kapel i Kjøbenhavn. 1720 havde

han ægtet *Ulrikka Elisabeth v. Heinen*, der døde Aaret før han.¹⁾

Deres Søn, Lensgreve *Albrecht Christopher Schaffalitzky de Muckadell*, blev født 5. Nov. 1720 og blev 14 Aar gammel ansat som Kornet réformé i fynske nationale Rytterregiment, men blev dog først to Aar senere virkelig Kornet, 1739 blev han karakteriseret Ritmester, 1746 Kaptajnløjtnant i Livgarden til Hest, 1755 Kammerherre og Oberstløjtnant af Kavalleriet, 1759 4. Major i Garden, 1760 Oberst af Kavalleriet, 1761 Tersmajor i Garden, 1764 Oberstløjtnant i sjællandske Kyradseregiment, 1769 traadte han ud af Hæren og udnævntes til Gehejmeraad, det foregaaende Aar var han bleven hvid Ridder (Storkors), og 2. April 1783 ophøjedes han i Grevestanden. 1769 var han bleven Ejer af Brobygaard, 1770 af Ølstedgaard, 1773 af Arreskov med Gelskov, og efter at være bleven optaget i Grevestanden oprettede han 26. Nov. 1784 af disse Gaarde Grevskabet Muckadell. Lensgreve Schaffalitzky de Muckadell var en særdeles dygtig og driftig Landmand, udskiftede de fleste af sine Byer af Fællesskabet, udflyttede tildels Gaardene, opbyggede mange faldefærdige Huse af nyt, indførte en bedre Drift paa sine fire Hovedgaarde med 3 Aars Drift og 4 Aars Hvile, og fik Kløveravlen, der dengang endnu var en Sjældenhed, indført paa sine Godser. Hovedgaardene forbedredes saa meget, at der indavledes dobbelt saa meget Korn som tidligere; de fem Kirker paa Godserne gav han meget betydelige Reparationer.²⁾ Hans Datter med *Christine v. d. Lühe*, Gehejmekonferensraadinde *Leveltzw*, var en af Admiral *Richelieus* Tipoldemødre.

¹⁾ Danmarks Adels Aarvog XLV, S. 103 ff. Bobé: St. Petri Gemeinde, S. 226.

²⁾ Danske Len, S. 355 ff. G. L. Wad: Fra Fyens Fortid, III, pass.

v. HEINEN

Denne Slægt skal være af gammel sachsisk Adel og fra Sachsen være kommen til Mecklenborg¹⁾ med *Hans Albrecht v. Heinen*. Han giftede sig i sit 31. Aar med *Mette Elisabeth v. Cramohn* til Gottin. Han døde 55 Aar gammel, hun blev 85 Aar. Da hun ingen Broder havde, havde hun afkøbt sine Søstre Godserne Gottin, Telkow og Crassau.

Deres Søn, *Albrecht Christoffer v. Heinen*, fødtes 3. Marts 1651 paa Schwiesel i Mecklenborg. 25 Aar gammel søgte han, efter at have været Oberstvagtmester og Brigademajor i hollandsk Tjeneste, om at komme i dansk Krigstjeneste. Han laa da ledig paa sin Moders Gods »Medeweg«, en lille Mil fra Schwerin; og han beder Krigssekretær Meier om at være hans Fortaler i Betragtning af, at de er Fættre, og skønt de ikke personlig kender hinanden; det følgende Aar ansøger han atter og tilbyder at stille et Infanteriregiment paa 8 Kompagnier à 50 Mand mod Hvervepenge, var i 1680 ansat som Major i vesterlenske nationale Infanteri Reg., senere som Major i Trondhjemske nationale Infanteri Regiment, blev 1681 Oberstløjtnant i Akershus nationale Infanteri Regiment, var 1686 i samme Egenskab i Bergenhus nationale Infanteri Regiment, duellerede dette Aar med Major Frants Wilhelm Fölchersahm, var 1686 i Hamborg, i 1689 Oberstløjtnant i oplandske nationale Infanteri Regiment, blev samme Aar Kommandant paa Bergenhus, 1690 Oberstløjtnant i Bergenhus nationale Infanteri Regiment, 1692 Oberst og Chef for Regimentet, fik 1703 3 Maaneders Orlov til Mecklenborg, blev 1704 Brigadér og 1710 Generalmajor, 1711 kommanderende General og døde 23. Maj 1712 i Trondhjem. I 1711 havde han deltaget i Indfaldet i Baahus Len under Løvendal, der roste hans gode Forhold. Han blev begravet i St. Marie Kirke i Rostock. I Slutningen af 1690erne æg-

¹⁾ Personalhist. Tidsskr. 1, V, S. 192.

tede han *Margrethe Brüggmann*, der var født omtrent 1672 og døde efter 1732. Hun var Datter af Etatsraad *Nicolaus Brüggmann* og *Gesilla Hausmann* og saaledes Halvsøster til en anden af Admiral *Richelieus* Aner, Oberst *Godske Hans Brüggmann*.¹⁾

General v. Heinens Datter var Lensgrevinde *Schaffalitzky de Muckadell*, hvis Søn, Gehejmeraad, Lensgreve *Schaffalitzky de Muckadell*, var Fader til en af Admiral *Richelieus* Tipoldemødre, Gehejmekonferensraadinde *Levetzow*.

von der LÜHE

Slægten von der Lühe, der maa antages at have taget Navn efter Elbens Biflod Lühe, hører til de ældste og mest ansete mecklenborgske Slægter. Allerede 1240 nævnes *Reinardus de Lu* som Vidne i Mecklenborg.

Fra *Hans v. d. Lühe* til Køltzow, der levede ved Aar 1400, nedstammer *Volrad v. d. Lühe* til Schulenberg og Vahrenhaupt, f. 1562, d. 1632, der var mecklenborgsk Kammerjunker. Han ægtede 1603 *Maria v. Hahn*, Datter af *Eggert v. Hahn* til Ahrensberg; deres Søn:

Eggert v. d. Lühe, f. 1606, d. 1667, ejede Schulenberg, Vahrenhaupt og Detmannsdorff. Med sin anden Hustru, *Elisabeth v. d. Lühe*, f. 16. Jan. 1626, d. 5. Feb. 1682, hvem han ægtede 1646, havde han efterfølgende Søn. Hun var Datter af *Jørgen v. d. Lühe* til Liepen og *Eva v. Moerder*.

Jakob Frederik v. d. Lühe til Schulenberg, f. 1658, d. c. 1710. Han var gift med *Anna Frederikke v. Bibow*, Datter af dansk Oberst *Hartnack v. Bibow* og *Anna Elisabeth v. Weittersheim*.

Deres Søn, *Adolph Andreas v. d. Lühe*, fødtes 18. Marts

¹⁾ Hirsch' Militærpersonalia. Biogr. Leks. VII, S. 273 og Danmarks Adels Aarbog VIII, S. 85.

1695 paa Schulenberg. 19 Aar gammel blev han optaget i det samme Dag oprettede Landkadet Kompagni og samme Aar udtaget til Page hos Dronning Louise. 1719 ansattes han som Kornet i Livgarden til Hest, 1721 blev han Løjtnant, 1728 Kaptajnløjtnant og samme Aar karakteriseret Ritmester. To Aar senere traadte han ud af Hæren og udnævntes til kgl. Staldmester, 1735 blev han Assessor i Hofretten og to Aar senere Etatsraad og Amtmand over Roskilde Amt, 1740—46 var han tillige Amtmand i Tryggevælde, 1745 blev han Konferensraad, 1746 Kammerherre og 1747 hvid Ridder (Storkors). Han ejede Godset Svanholm, som han 1744 solgte til Kronprinsen¹⁾ og døde 18. Okt. 1750, faa Dage efter at være udnævnt til Stiftamtmand over Sjællands Stift. Han begravedes i St. Petri Kapel. Med sin Hustru, *Frederikke Louise Weyse*, havde han Datteren, Gehejmerraaadinde, Lensgrevinde *Schaffalitzky de Muckadell*, hvis Datter, Gehejmerraaadinde *Levetzow*, var en af Admiral *Richelieus* Tipoldemødre.²⁾

WEYSE

Andreas Weyse var født 1664 i Sachsen, hvor hans Broder var Præst, 1702 var han bleven Købmand i Kjøbenhavn, 1708 traadte han i dansk Embedstjeneste som Justits- og Kammerraad og fulgte med som Kasserer paa Kongens Rejse til Italien. 1710 var han i Venedig for at rejse et Laan paa 300,000 Rdl. mod Pant i de norske Bjærgværker. Efter Erobringen af Bremen i Sept. 1712 udnævntes Weyse til Kammerdirektør i Stifterne Bremen og Verden og som Medlem af den i Nov. 1713 nedsatte Interimskommision og Overret for Hertugdømmet Slesvig

¹⁾ Histor. Tidsskr. 4, II, S. 299. Biogr. Leks. X, S. 500.

²⁾ Bobé: St. Petri Gemeinde, S. 224. Fra Arkiv og Museum, 2, S. 202. Personahist. Tidsskr. 3, II, S. 12 ff.

overdroges ham samtlige Kammersager. Samme Aar udnævntes han til Etatsraad, var Deputeret til Feltkommisariatet 1714—16 og derefter i Søetatens Generalkommisariat. 1714 fik han overdraget at rejse et Laan paa 300,000 Rdl. hos Kurhannover og Bemyndigelse til at inddrive Restancer i Bremen og Verden. 1717 var han Medlem af Kommissionen angaaende de ekstraordinære Skatter, 1718—20 Deputeret for Finanserne og 1720 kgl. Kommissær ved Pommerns Tilbagegivelse. Samme Aar udnævntes han til Meddirektør i Generalpostamtet, 1722 til Konferensraad, hvorhos Kongen skal have tilbudt ham det hvide Baand og Stillingen som Oversekretær i tyske Kancelli, hvad han afslog. 1723 var han bleven Medlem af den oldenborgske Matrikelkommission, og han udarbejdede en ny og værdifuld Jordebog over Grevskabet, men paadrog sig derved en Sygdom, der medførte Døden 15. Maj 1725. Han var en fuldendt Hofmand med et meget vindende Væsen. Oprindeligt stod han Dronning Anna Sophies Parti meget nær, men da hendes Svoger, Storkansler Holstein, krydsede hans Planer, slog han om og intrigerede mod Dronningen. Han ægtede 4. Feb. 1710 i Kjøbenhavn *Marie Elisabeth Gasmann*, der vistnok døde i Barselseng med Datteren, Kammerherreinde *von der Lühе*, hvis Datter, Gehejmeraadinde, Lensgrevinde *Schaffalitzky de Muckadell*, var Moder til Admiral *Richelieu*s Tipoldemoder, Gehejmekonferensraadinde *v. Levetzow*.¹⁾

¹⁾ Biogr. Leks. XVIII, S. 477 f. Bobé: St. Petri Gemeinde, S. 459 og 234.

- 1 Kong Gorm den Gamle ~ Thyra Danebod
 - 2 Kong Harald Blaatand † c. 986
 - 3 Kong Svend Tveskjæg † 1014 ~ Sigrid Storraade, den svenske Kong Erik Sejrsæls Enke og Datter af den mægtige Skaagul Toste
 - 4 Estrid ~ Ulf Jarl
 - 5 Kong Svend Estridssøn † 1076
 - 6 Kong Erik Ejegod † 1103 ~ Bodil, Datter af Jarlen Thrugot Fagerskind
 - 7 Hertug Knud Lavard † 1131 ~ Ingeborg, Datter af Storfyrst Mstislav af Novgorod og Dronning Margrete Fredkullas Søster Kirsten
 - 8 Kong Valdemar den Store † 1182 ~ Sophie, Datter af Fyrst Wladimir i Hølicz og Hertug Boleslav III's Datter Richitza
 - 9 Kong Valdemar Sejr † 1241 havde med Esbern Snares Enke Helene, Hertug Guttorms Datter, Sønnen
 - 10 Knud, Hertug af Lolland, Estland og Bleking, deltog 1246 i Oprøret mod Kong Erik Plovpenning ~ Hedeveg, Hertug Svantepons Datter af Pommeren
 - 11 Hertug Erik af Halland † 1304, begr. i Ringsted Kirke ~ Elisabeth
 - 12 Junker („Domicellus“) Barnum til Skarsholm † c. 1328
 - 13 Hovedsmand paa Korsør Hr. Erik Barnumsen til Skarsholm † 1369 ~ Giertrud Pedersdatter Grubbe
 - 14 Christine Eriksdatter ~ Hr. Torben Galen til Lyngbygaard, beseglede 1377 Kong Olufs Haandfæstning
 - 15 Inger Torbensdatter ~ Lensmand paa Bøvling Bent Jonsen Bille til Solbjerg, † c. 1441
 - 16 Hr. Erik Bille til Solbjerg † 1455
 - 17 Margrethe Bille ~ „Store“ Hr. Jørgen Urne til Brolykke, † 1480
 - 18 Hr. Lage Urne, blev efter sin Moders Død skaaret ud af hendes Side og mistede derved sit ene Øje, deltog 1500 med Hustru og Børn i en Pilgrimsrejse til Rom, † 1530 ~ Sidsel Jensdatter Ribbing til Boserup
 - 19 Rigsraad Claus Urne til Beltebjerg og Valsø, berømmes for sin Lærdom, var Rektor for Københavns Universitet, † 1561 ~ Margrethe Jacobsdatter Trolle
-
- Urne til Sehested † 1627 ~ Ingeborg, Eriksdatter (opatic) Kaas
- 21 Margrethe Urne † 1664 ~ Steen Rodsteen til Lerbæk
 - 22 Admiral Markor Rodsteen til Lerbæk og Nørre Elkjær † 1681, deltog 1677 i Slaget i Køge Bugt
 - 23 Margrethe Rodsteen † 1711 ~ Amtmand Greve Flemming Holck, myrdet 1701
 - 24 Komtesse Hilleborg Levine Holck † 1749 ~ Admiral Christian Lerche til Lerchenborg
 - 25 Gehejmerraad Georg Flemming Lerche til Stamhuset Lerchenborg † 1804 ~ Hedvig Cathrine v. Krogh
 - 26 Kammerjunker, Oberstløjtnant Jacob Frederik Ferdinand Lerche † 1834 ~ Frederikke Elisabeth Christiane v. Levetzow
 - 27 Hedeveg Louise Augusta Lerche ~ Landfoged paa Island Regner Christopher Ulstrup Georg Flemming Henrik Lerche † 1871, Kammerherre, Ritmester ~ Frederikke Louise Elisabeth Arctander
 - 28 Frederikke Karen Elisabeth Christiane Ulstrup ~ Pastor Louis Armand Immanuel Septimanie du Plessis de Richelieu Ferdinand Hans Henrik Lerche † 1886, Kammerjunker, Overretssagfører ~ Helene Marie Gulstad (2° ~ Hofjægmester, Skovrider Frederik Falkenberg)
 - 29 Andreas du Plessis de Richelieu * 1852, Kammerherre, Viceadmiral ~ Dagmar Therese Louise Lerche * 1871
-
30 Louis Armand du P. de R. til Valdæs, * 16 11 1892 i Bangkok, cand. phil., Landbrugskandidat, Hofjægmester, Premierløjtnant af Rytteriet, ~ 14 5 1918 i Kbh. Elisabeth Polly Regitze Dahl * 7 12 1897 paa Frederiksberg	Helge du P. de R. til Ulriksholm og Ørnfeldt, * 14 2 1894 i Bangkok, Hofjægmester, Premierløjtnant af Rytteriet, ~ 12 4 1928 i Kbh. Else Willer Andersen, * 30 10 1899 i Kbh.	Dagmar Marie Louise du P. de R. * 5 3 1895 i Bangkok, ~ 3 5 1917 i Kbh., Hofjægmester, Forpagter af Lykkesholm Ove Sehested Juul, * 11 10 1892 paa Ravnholt	Agnes Ingeborg du P. de R. * 26 2 1897 i Bangkok ~ 7 12 1929 i Kbh. Godsejer Aage Hastrup til Dønerup * 10 12 1892 paa Hjortholm	Lilian Agnete du P. de R. * 2 2 1903 i Kbh. ~ 17 11 1922 i Kbh., svensk Ministerresident Greve Claës Bonde af Björnö, * 4 3 1878 i Kesäter, Sörmland, Sverige
-
31 Lennart Andreas Wilhelm du P. de R. * 24/10 1919 paa Kokkedal.	Lucie Dagmar du P. de R. * 24/11 1924 paa Valnæs, Falster.	Christian Ove Sehested Juul, * 20 6 1918 paa Lykkesholm	Esger Iver Juul, * 3/8 1924 paa Lykkesholm	Allan Hastrup * 20 9 1930 i Kbh.

Gudrød Veidekonge † noget efter 810, Konge paa Vestfold ∼ Aasa, Datter af Harald Granraude, Konge paa Agder

Halfdan Svarte † c. 860, Konge over søndenfjeldske Norge, ∼ Helga, Datter af Dag den Frode, Herse paa Hadeland

Harald Haarfager Norges Konge 872—930 ∼ Gyda, Kong Eriks Datter paa Hadeland

Aalof Aarbod ∼ Thorer Ragnvaldssøn Mørejarl

Bergljot af Møre ∼ Sigurd Haakonsson Jarl † c. 962

Haakon den Mægtige, Ladejarl, † 995

Erik Ladejarl † 1023 ∼ Gyda, Kong Svend Tveskægs Datter

Haakon Ladejarl den yngre † 1030 ∼ Gunild, Datter af vendisk Fyrste Vortigern

Bothild Haakonsdatter ∼ Ulf Galliciefarer, Jarl fra Danmark

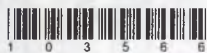
Thrugot Fagerskind, Hvidjarl ∼ Thorgunna Vognsdatter

Bodil Thorgunsdatter ∼ Kong Erik Ejegod

Hertug Knud Lavard, der baade er Admiral og Admiralinde de Richelieus 19 Gange Tipoldefader, saaledes som vist paa foregaaende Tavle, Generation 7—30.

[illegible]

DIS-Danmark

1 0 3 5 6 8